

WYBÓR BURMISTRZA NA SZALI

NIEMCY GROZĄ ŻYDOM BOJKOTEM.

"Tak Długo Będziemy Walczyć, Aż Żydzi Wstrzymają
Propagandę Przeciw Nam"—Mówi Odezwa.

Berlin, 29. marca. — Partia hitlerowska, której kanclerz Hitler jest naczelnym wodzem, postanowiła przystąpić do decydującej walki z Żydami. Z głównej kwatery hitlerowskiej w Monachium wydano wczoraj długą odezwę, wzywającą cały naród niemiecki do rozpoczęcia w dniu 1. kwietnia, o godzinie 10ej rano, generalnego bojkotu Żydów w kraju.

Proklamacja w sprawie bojkotu, wzywająca wszystkich Niemców, aby nie wazyli się od oznaczonej daty robienia zakupów w składach żydowskich, uczęszczania do teatrów żydowskich, jak również wstrzymywanie się od korzystania z usług adwokatów, dentystów i lekarzy żydowskich, nakazuje jednocześnie, aby nikt nie wazył się atakować i walczyć z Żydami fizycznie.

— Uderzmy w najczulszą strunę Żydów — mówi w części proklamacji hitlerowców — lecz aby nie spadł ani jeden włos z głowy żydowskiej.

Proklamacja nakazuje zorganizowanie specjalnych komitetów bojkotu we wszystkich miastach, miasteczkach, wsiach i osadach, aby „akcja bojkotu

dosięgała każdej miejscowości w kraju." Proklamacja przewidyuje organizowanie wieców masowych we wszystkich miejscowościach większych i mniejszych, na których członkowie partii Hitlera powinni pouczać obywateli niemieckich o znaczeniu bojkotu, który ma być „środkiem samoobrony przed propagandą antyniemiecką, prowadzoną przez Żydów w państwach zagranicznych."

W niektórych miastach Rzeszy z chwilą ukazania się odezw, bardziej zagorzali Niemcy rozpoczęli już bojkot, a bojkotkarze hitlerowscy ukazali się przed składami żydowskimi. W zagłębiu Saary wybito ub. no. cy kilka okien wystawowych w składach żydowskich, lecz pędowania nie było. Dziesięć składów Woolworth Co., t. z. 5 i 10 centowych, w podejrzanych, że Woolworth, założyciel tej firmy był Żydem, zamknięto wczoraj z polecenia organizacji hitlerowskiej. Wiadomość z New Yorku, wysłana przez Tomasza J. Mullen'a, który zapewnia Niemców, że Woolworth nie był Żydem, nie zmieniła stanu rzeczy. Składy są zamknięte.

„London Times” Rozpoczyna Akcję Rewizjonistyczną.

Radzi Nie Liczyć Się z Protestami Małych Narodów.

London, 29. marca. — „London Times” popiera całą powagą swego głosu politykę rewizji traktatów pokojowych pokojowymi środkami ale niezwłocznie. Rewizja traktatów — dowodzi „Times” — jest najważniejszym i najpilniejszym problemem, jaki mają do załatwienia dyplomaci całego świata. To, nad czym debatowano dotąd w dyskusji akademickiej, o czym mówiło się szepem z zapartym oddechem w kancelariach ministerialnych, musi być obecnie przedmiotem jawnej oficjalnej dyskusji i będzie nieścisłością dla Europy jeżeli dyskusja ta nie doprowadzi do praktycznych konkretnych wyników.

Zwlekając z tą sprawą nie zwróci władzy czynnikom umiarkowanym w Niemczech, przeciwnie spowodować może wybuch jeszcze jaskrawszego szowinizmu, niż szowinizm Hitlera.

„Times” po tych uwagach zaleca następujący tryb postępowania w sprawie rewizji traktatów. Po pierwsze, należy rozwiązać uprzedzenie, że plan Mussoliniego ma na celu utworzenie czegoś w rodzaju dyktatorstwa czterech mocarstw.

Następnie należy z całą stanowczością zaprzeczyć przypuszczeniom, że realizacja tego planu musiałaby pociągnąć za sobą przerysowanie na nowo całej mapy Europy. Rewizja granic musi być przeprowadzona z precyzją po starannym, gruntownym i spokojnym przedyskutowaniu w wszystkich zmian z kancelariami rządowymi państw zainteresowanych.

Cokolwiek ma być dokonaniem musi być utrzymane w ramach artykułu dwudziestego statutu Ligi Narodów, niemniej jednakże ambasadorowie Wielkiej Brytanii, Francji, Włoch

i Niemiec posiadają lepsze kwalifikacje niż Liga do dyskretnego zakreszenia granic przyszłej dyskusji rewizyjnej. „Times” zaleca dalej „nie zwracać uwagi na protesty Małej Ententy i innych państw, sprzeciwiających się koniecznej operacji rewizyjnej.” Protesty te są słabsze niż można było tego oczekiwać. Pierwszym skutkiem polityki rewizyjnej z konieczności muszą być różne obawy i fermenty, ale nie jest to jeszcze wystarczającym powodem do potępienia rewizji traktatów, gdyż drogi prowadzące do trwałej konsolidacji zawsze przebiegają tereny, na których zachodzić muszą takie tymczasowe wstrząśnienia.

(W komentarzu swym do depresji powyższych „The New York Times” zaznacza, że projektowany sojusz Małej Ententy z Polską pociągnąłby z sobą kraj, mające 78.815.049 ludności i armię stałe w sile łącznej 851.228 żołnierzy, przy rezerwach wynoszących 5.840.500. Projekt ten jest rozwinięciem trwałej organizacji Małej Ententy uskutecznionej na mocy umowy z dnia 14 lutego r. b., po utworzeniu sekretariatu Małej Ententy w Genewie i związaniu się tych państw pakietem konsultatywnym.

„Polska, która zawdzięcza traktatowi wersalskiemu swą niepodległość obecną i państwa Małej Ententy, z których dwa powstały do życia, a trzecie wzbogaciły nabytkami terytorialnymi traktaty, podpisane w St. Germain, Rapallo i Trianon, widzą w rewizyjnym projekcie Mussoliniego niebezpieczeństwo dla swej całości. Wszystkie te państwa są sojusznikami Francji.”

Nie opowiadaj wobec obcych o sprawach rodzinnych i dbaj zawsze o cześć swojej rodziny.

Życie Małego i Wielkiego Świata.

Politykierzy straszą mieszkańców, że wybory nowego burmistrza przy pomocy balotu kosztować będą miasto Chicago \$500.000, aby zniechęcić tem obywateli i otrzymać zezwolenie na wybranie nowego burmistrza przez liderów politycznych przy drzwiach zamkniętych. Politykierzy zapominają widać, że żyjemy w kraju, gdzie balot wyborczy rządzi, a przynajmniej powinien rządzić.

Hitler zabiera się obecnie do skory weteranów armii niemieckiej, po których grzbietach doszedł do władzy. Po Hitlerze można się wszystkiego spodziewać.

W Washingtonie odbył się w sali Konstytucji koncert Miśtrza I. J. Paderewskiego, który zgromadził śmietankę tamtejszych sfer towarzyskich i oficjalnych. W loży prezydenckiej zasiadł Prezydentostwo Rooseveltowie i grupa wybitnych dam z towarzysztwa. Wielkiemu patriocie, mężowi stanu i największemu pianście, publiczność oddała cześć przez powstanie.

Pierwszy raz pułk. McNutt „protestował” na froncie we Francji, będąc dowódcą pułku Armii Amerykańskiej. Do wiadomości Polaków w Chicago dodać należy, że pułk. McNutt był przewodniczącym na wspaniałej uroczystości dla Pułaskiego w Washingtonie, urządzonej przez Stowarzyszenie Cór Rewolucji Amerykańskiej.

Z 35.058.378 wehikułów motorowych w używaniu na całym świecie przy końcu roku 1931, Stany Zjedn. miały 25.814.103, czyli 73.6 procent. Jedna maszyna na każde 4.7 osób. Anglia, Francja i Kanada były jedynymi innymi krajami, w których rejestracja samochodów przekroczyła liczbę miliona.

Pospiech 12-letniego posłańca senackiego w Washingtonie, biegnącego wypełnić dane mu zlecenie, pociągnął bardzo przykre skutki za sobą dla pani MacPherson Crichton, wybitnej damy z towarzysztwa. Chłopak, biegnąc, potrafił ją tak silnie, że upadła i złamała lewe biodro. — Festina lente — śpiesz się powoli!

KALENDARZYK

Dzisiaj, środa, 29-go marca: — Sw. Wiktoryna Mecz.

Jutro, czwartek, 30-go marca: — Sw. Jana Klimaha.

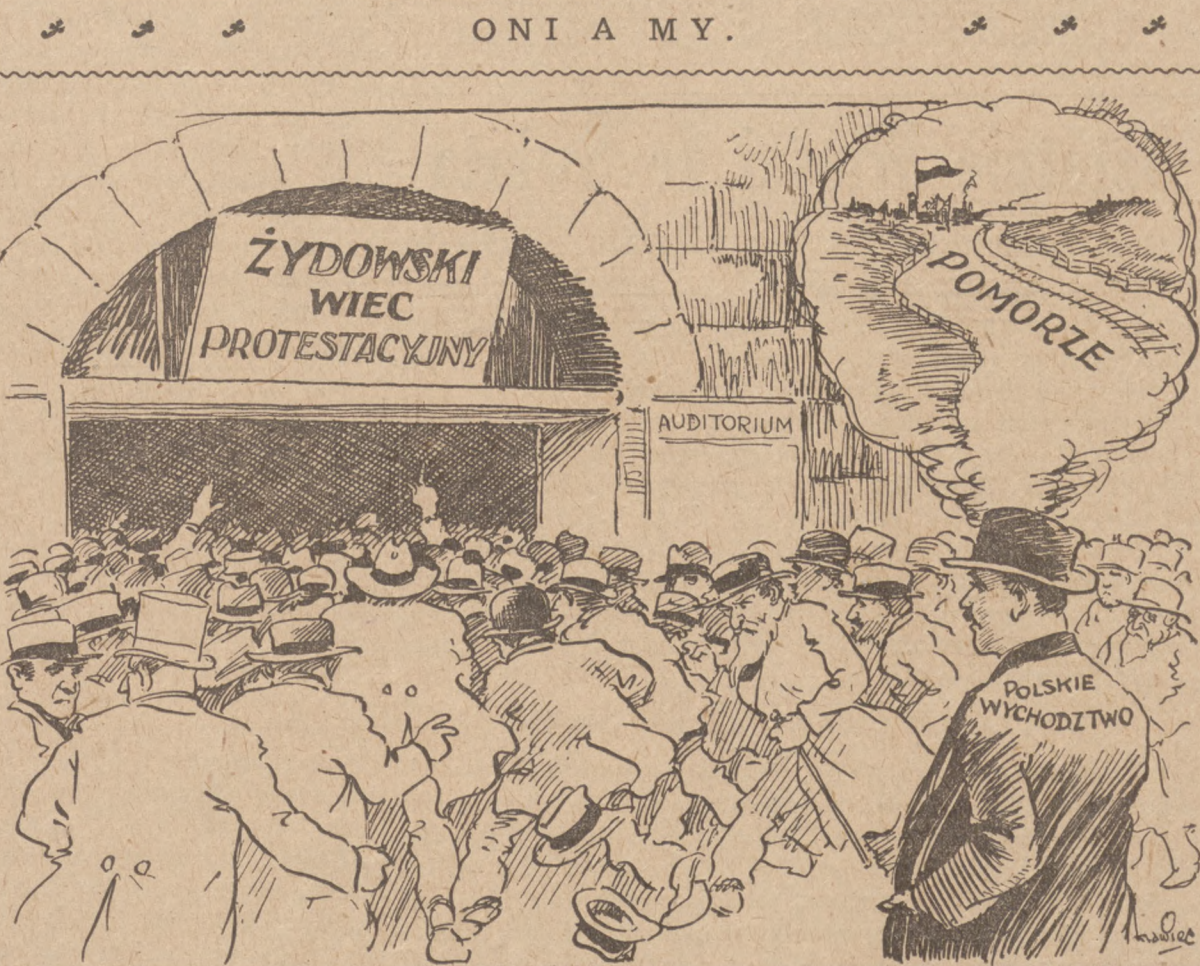
Z Biura Meteorologicznego

Wschód słońca o godz. 5:38.
Zachód słońca o godz. 6:12.

Pogoda w Chicago i okolicy: W śróde wzmagać się za chmurzenie oraz ciepło, prawdopodobnie dziś w nocy lub jutro deszcz. Silny, południowo-wschodni wiatr we śróde.

Temperatura doby minionej: Najwyższa wczoraj w południe 40 stopni, najniższa wczoraj o godzinie 5:45 rano 33 stopnie.

Kerner i Rada Stanowa Załatwi Spór Rady Apelacyjnej z Asesorem.

Ciekawy Będzie Rezultat Przesłuchów Tajnych.

Stanowa Komisja Podatkowa i adwokat generalny Otto Kerner załatwić mają spór członków Rady apelacyjnej z asesorem powiatowym. Idzie tu o zatwierdzenie lub odrzucenie obniżenia podatku realnościowego o 15 procent za rok 1931, w powiecie Cook.

O tajnej konferencji urzędników stanowych dowiedziano się wczoraj na konferencji odbytej w biurze Rady apelacyjnej od członków tejże, Fred W. Brummela i George F. Nixona, na której to konferencji byli także asesori J. L. Jacobs i inni urzędnicy powiatowi. Asesor Jacobs nie chce uznać wyroku Rady apelacyjnej i nie godzi się na zmniejszenie podatków o 15 procent.

Stanowa Komisja Podatkowa, w skład której wchodzi S. W. Lucas, Dr. Simeon E. Leiland, z Uniwersytetu Chicago i Barnett Hodes, kwestię legalne powierzyła wczoraj adwokatowi generalnemu, O. Kernerowi, obiecując przyjąć jego opinie za prawą.

Nie spodziewają się, aby przez słuchy przed Radą stanową ukończono przedzej jak jutro po południu. Asesor Jacobs wczoraj spędził kilka godzin na przesłuchaniach omawiając swoje punkty w sprawie niższości.

Fred W. Sargent, przewodniczący Obywatelskiego Komitetu mającego na oku wydatki publiczne jest za udzieleniem podatnikom niższości proponowanej przez Radę apelacyjną. — O tem mówił wczoraj wieczorem na instalacji urzędników Union League Klubu.

„Plan Oszczędnościowy” kasjera powiatowego McDonough wprowadzony będzie w życie 1. Igo kwietnia. Dnia tego podatnicy będą mogli otrzymać kwitując w biurze kasjera powiatowego i składać po \$5 tygodniowo na opłacenie drugiej raty podatku realnościowego za rok 1931.

Podatek spłacać będzie można tak niskimi ratami do dnia 1go września, kiedy to oficjalnie kończy się termin i po którym to dniu podatnicy zmuszeni będą płacić karę. Jednak żadnych warunków podatkowych jako zapłatę za podatki przyjmować nie będą.

ON I A MY.

Franciszek Sobótka, zatrudniony w biurze kasjera powiatowego wczoraj zaproponował, aby według jego planu wydano waranty podatkowe, które każdy zarząd zamiast wydawać własne waranty mógł deponować je w biurze kasjera powiatowego, gdzie znów przyjeżdżały te waranty na łączną sumę podatków wyznaczonych dla różnych zarządów tak miejskich jak i powiatowych.

Te waranty, powiada p. Sobótka, pokryłyby znacznie większą sumę podatków, gdy złożone byłyby jako opłaty jak obecnie. Pierwszą ratę podatku za r. 1931 wielu zapłaciło warantami podatkowymi, które oddały imnie były co do wartości. — Według planu p. Sobótka taka tylko część warantów zapłaciła by podatek jaki na dany wydział miejski czy powiatowy stała nalożona.

Asesor Jacobs twierdzi, że Rada apelacyjna postąpiła wbrew prawu stanowemu obniżając podatek za rok 1931 o 15 procent. Członkowie zaś Rady Apelacyjnej twierdzą, że Jacobs na to jest, aby zastosować się do ich rozkazów, nie więcej.

Ponowny Szturm Nauczycieli na Biura Burmistrza.

Niosąc tablice z napisami — „pieniądze dla bezrobotnych na obietnicy pensji dla pracujących”, „My chcemy gotówki” itp., tysiąc pięćset nauczycieli ze szkół publicznych obiegło wczoraj biura burmistrza chicagowskiego, domagając się od niego, aby coś robił dla ulżenia dołu nauczycielom.

Burmistrz Corr, widząc wielki tłum w swym pokoju w ratuszu, wszedł na krzesło, aby przemówił do nauczycieli.

— „Proszę zrozumieć — mówię — że nie mogę wykonać rzeczy niemożliwej. Wiem, że byście cierpliwi, lecz legislatura stanowa musi najpierw uchwalić prawo, któreby zezwalało na sprzedaż kwitów szkolnych.”

„Nabywcy tych kwitów nie chcą mówić o propozycji kupna kwitów bez mojego legalnego podpisu. Nad tą właśnie sprawą legislatura zastanawia się obecnie. Ton przemówienia burmistrza widać się nie podobał nauczycielom, gdyż niektórzy zaczęli robić hałas a inni gwizdać. Burmistrz, widząc niesamowite zachowanie się nauczycieli, zszedł z krzesła i bez słowa u-

dał się do innego pokoju. Odcinając nauczyciele pożądanego bucenia.

Po demonstracji w ratuszu, nauczyciele udali się do hotelu Morrison z zamiarem udania się do kwatery partii Demokratycznej. Policja wstrzymała demonstrantów na chodniku przed hotelem i zaproponowała, aby zamiast iść do kwatery gromadnie, wysłać delegację. Delegacja została w kwaterze demokratycznej tylko klerków i stenografistek.

Następnie biedni nauczyciele udali się przed gmach banku First National, aby złożyć wizytę prezesowi banku Traylerowi. Policja zatrzymała demonstrantów przy drzwiach głównych i oświadczyła, że Trayler nie ma w tej chwili w budynku.

Z przed banku nauczyciele udali się marszem do gmachu, gdzie mieszczą się biura rady szkolnej. Gdy lobby gmachu Boulders wypełniło się demonstrantami, służba budynku oświadczyła, że biura rady szkolnej są już zamknięte i dopiero na drugi dzień będą otwarte.

KTO OBIERZE MAYORA: ALDERMANI CZY LUD?

Senat Idzie z Hornerem; Izba Się Buntuje.

Springfield, Ill., 29. marca. — Senat stanowy przeprowadził wczoraj projekt gub. Hornera w sprawie wyborów burmistrzowskich w Chicago, projekt uzdalniający czynnego majora F. J. Corra do wykonywania pełnych władz urzędu, osobliwie wymaganych do funkcjonowania miasta w kwestiach finansowych. Projekt ten, w swoich skutkach, odjąłby wyborcom chicagowskim prawo wybrania majora na niedokończoną kadencję Cermaka drogą prawyborów i specjalnych wyborów.

Bil, wprowadzony w senacie przez sen. Grahama, a w Izbie przez postą B. S. Adamowskiego, daje radzie miasta Chicago władzę wybrania majora z spośród lub z poza jego własnego członkostwa.

W Izbie projekt został zablokowany wskutek wstrzymania się kilkudziesięciu posłów od głosowania.

Kiedy bil Adamowskiego wolano do głosowania, około 50 z 153 członków albo wyszło z

sali albo siedziało milcząco na swoich miejscach odmawiając oddania głosów. I bil otrzymał tylko 71 z 77 głosów wymaganych do przeprowadzenia, natomiast bez klauzuli nadającej mu bezwzględnie moc obowiązującą, do czego potrzeba 102 głosów.

Widząc pewną klęskę, Adamowski uratował swój bil stawiając wniosek o odłożenie dalszego rozważania projektu. — Według wszelkiego prawdopodobieństwa bil będzie podjęty ponownie dzisiaj.

Gub. Horner rozpoczął bezwzględnie wraz z swoimi przywódcami gorączkowe starania o zmobilizowanie dodatkowych głosów, wystarczających do posunięcia bilu do drugiego czytania w Izbie w dniu dzisiejszym.

Wczorajszą porażkę bilu spowodowała opozycja prowincji. Szesnastu demokratów z poza Chicago nie głosowało siedząc milcząco w swoich krzesłach. Delegacja z pow. Cook głosowała solidarnie za bilem.

Senat Uchwalił Dalsze Fundusze Dla Illinois.

Projekt Zatrudnienia 250,000 Ludzi Przyjęty.

Washington, 29. marca. — Pierwszy w programie Prezydenta Roosevelta projekt pomocy bezrobotnym, mający umożliwić zatrudnienie 250,000 ludzi w lasach rządowych i domach publicznych, przeszedł wczoraj w senacie.

Marszałek Rainey oznajmił, że Izba zacznie pracować dzisiaj nad bilem, który upoważnia Prezydenta do wydania blisko 150 milionów na tę fazę programu ratunkowego i przywódcy zapowiadali bezwzględne zatwierdzenie projektu.

Jednocześnie przeszło też w senacie ustawodawstwo otwierające drogę stanowi Illinois do korzystania z dodatkowych funduszy federalnych na dalszą akcję ratunkową wśród bezrobotnych i opuszczonych w Chicago i na prowincji.

Ustawodawstwo, w formie poprawki do rządowego projektu konserwacji lasów, pozwoli stanowi Illinois i innym stanom, znajdującym się w podobnym ciężkim położeniu, zaciągnąć dalsze pożyczki z funduszy federalnej Korporacji Finansowej na wspomaganie bezrobotnych. Do tej pory 15 procent z funduszu 300 milionów stało się granicą pożyczek dla poszczególnych stanów. Według

zastrzeżeń poprawki, wprowadzonej przez sen. Robinsona z Arkansas, stan Illinois będzie mógł uzyskać od rządu \$7.150, 000 potrzebne na akcję ratunkową w kwietniu.

Następnym na programie senatu będzie zgłoszony wczoraj przychylnie bil Wagner-Costigan-La Follette'a przeznaczący fundusz 500 milionów do bezwrotnego podziału pomiędzy stany na pomoc bezrobotnym. Stan Illinois będzie uprawniony do maksimum \$75, 000,000 z tego funduszu w następnych dwu latach na cele ratunkowe. Przy podziale tego funduszu, pod kontrolą federalnego administratora ratunkowego, będzie znów przestrzegano na granicy 15 procent dla każdego stanu.

Na naleganie zorganizowanej pracy, z bilu lasowego usunięto wszelkie wzmianki o „cywilnym korpusie konserwacyjnym” i proponowane pacy \$30 miesięcznie z utrzymaniem. — Bil wyposażył Prezydenta w autorytet zatrudnienia tylu ludzi, ilitu będzie uważał za stosowne przy zalesianiu, kontroli powodzi i zwalczaniu pożarów lasów. Słysz się, że Prezydent zamierza rekrutować robotników za dolara dziennie, jak pierwotnie proponował.

ROZKAZ ROOSEVELTA OBCINA PENSJE FEDERALNE O 15. PROCENT. Rząd Ma Zaoszczędzić \$125,000,000.

Washington, 29. marca. — Prezydent Roosevelt nakazał wczoraj obcięcie o 15 procent pensji wielkiej armii funkcjonariuszy federalnych, począwszy od 1. kwietnia.

Rozkaz, wydany przez Prezydenta na podstawie upoważnienia od kongresu, ma oszczędzić rządowi rocznie około \$125,000,000.

Dotyka on około 800,000 funkcjonariuszy federalnych, włączając oficerów i szeregowców armii i marynarki, oficjalistów pocztowych i tysiące in-

nych na federalnych listach płatniczych.

W swoim rozkazie wykonawczym, p. Roosevelt powiedział, że koszt życia spadł o 21.7 procent od pierwszej połowy roku 1928.

Według aktu ekonomicznego, przeprowadzonego na jego żądanie, Prezydent jest upoważniony do redukcji pensji w proporcji do spadku w koszcie życia od pierwszego półroczia 1928 z zastrzeżeniem, że redukcja nie może wynosić więcej, jak 15 procent.

"Dzieci Warszawy"

Najnowszy Film z POLSKI
Pierwszy Raz w Chicago

WYŚWIETLANY BĘDZIE
JUŻ W PRZYSZŁĄ
NIEDZIELĘ

Dnia 2-go Kwietnia
I PRZEZ KILKA DNI

W TEATRZE
"CHOPIN"

przy Milwaukee i Division

Poleca niekwestyowny środek domowy

"W Europie zawsze uznawaliśmy Kotwiny Pain-Expeller za najlepszy środek domowy. Niema nic lepszego na bóle w plecach, aktywne członki, zbolane masykły lub bóle reumatyczne. Nawet bóle głowy, bóle zębne, kolka i kuraze są rychło usunięte za pomocą tego niekwestyownego środka."

Frank Potemski,
Bloomfield, N. J.

PAIN-EXPELLER

25 LAT DOŚWIADCZENIA.
Badanie Oczu,
Dopasowywanie Okularów

Dr. John J. Smetana
OPTOMETRYSTA
1801 S. Ashland Ave., róg 18th St.
Codziennie od 9 rano do 8 wiecz.

ESSENCE
CROWN THEATRE
DIVISION I ASHLAND
Sila Summerville, Zasu Pitts.
"They Just Had To Get Married"

Komuniści w Meksyku Atakują Ambasadora Daniela.

Meksyk-miasto, 29. marca.— Na murach miasta ukazały się wczoraj plakaty komunistyczne atakujące Józefa Danielsa, nowego ambasadora Stanów Zjedn. do Meksyku. Plakaty nosiły napisy „Precz z Danielsem” i nazywały go „mordercą Azuety i Uribe”. Byli to Meksykanie zabici w walce, kiedy sily amerykańskie wyładowały w Vera Cruz w 1914. W owym czasie, p. Daniels był sekretarzem marynarki.

Plakaty zzywają robotników, farmerów, studentów, żołnierzy i marynarzy i wszystkich anty-imperialistów w ogólności do solidarnego wystąpienia i wyrzucenia Daniela z Meksyku.

Dowiedziano się również wczoraj, że komuniści bombardowali w ub. piątek ambasadę amerykańską kamieniami w proteście przeciw nominacji Daniela.

5 KUPONÓW

DZIENNIKA CHICAGOSKIEGO
29-go MARCA, 1933

Za oznaczoną liczbę tych kuponów można otrzymać darmo książkę podaną w naszych ogłoszeniach.

Walka o 5-centowe Piwo Oczekiwana w Izbie.

Przeciwnicy wysokich podatków gotują atak na bil Hornera

Sprigfield, Ill., 29. marca.— Wznowione wysiłki utrzymania ceny piwa na poziomie 5 centów szklanki zapowiadały się na dzisiaj w Stanowej Izbie posłów. Przegląd sentymentu wśród członków wskazywał wczoraj, że sprawa ta będzie bardzo popularna.

Podkomisja poselskiej komisji koncesyj i przepisów zgłosiła się wczoraj na propozycje administracji, porobiła pewne inne zmiany i bil, zawierający sugestie gub. Hornera w zakresie opodatkowania piwa, został umieszczony na kalendarzu w drugim czytaniu.

W międzyczasie, skargi przeciw zbyt niemu obciążeniu piwa podatkami dawały się słyszeć w kuluarach Kapitolu stanowego. Przeważał sentyment, że oddzielne podatki federalne, stanowe, miejskie, wraz z podwójnymi opłatami na koncesje, mogą spowodować podniesienie cen piwa do 10 centów za 8-uncjową szklankę i 25 centów za kufel.

Najsilniejsza opozycja wywiązała się w stosunku do proponowanego przez gub. Hornera podatku stanowego w sumie \$100 od każdej koncesji na wyszynk piwa.

MAINE DOPUSZCZA PIWO.

Augusta, Maine, 29. marca.— Po kilku tygodniach zacietej walki, stanowa Izba przeprowadziła bil legalizujący wyrób, sprzedaż i przewóz 3.2-procentowego piwa. Senat powziął po dobną uchwałę w zeszłym tygodniu.

Minnesota w kolumnie „piwnej”. St. Paul, Minn., 29. marca.— Gub. Olson dołączył Minnesotę do listy stanów, w których piwo będzie legalnym po 7. kwietnia. Podpisał on uchwałę legislatury regulującą sprzedaż 3.2 procentowego piwa.

Senat w Ohio za piwem. Columbus, O., 29. marca.— Senat stanowy przyjął projekt do prawa legalizujący piwo o 3.2 procent zawartości alkoholu. Bil przechodzi teraz do Izby.

Konwencja prohibicyjna w Delaware. Dover, Del., 29. marca.— Senat stanowy przyjął bil posła Hawkesa przewidujący konwencję stanową z 17 delegatów wybranych z całego stanu, w celu ratyfikowania poprawki zmniejszającej 18-tą poprawkę do konstytucji.

6-LETNIA DZIEWCZYNA ZAMORDOWANA W PIWNYCH.

New York, 29. marca.— Barbara Willies, 6-letnia córka bezrobotnego klerka, została znaleziona bez życia w piwnicy domu czynszowego w Brooklynie, zaduszoną jej własną linką do przeskakiwania. Policja szuka zwyrodniałego mordercy. — Jest to szósty atak tego samego rodzaju na dzieci w Brooklynie w ostatnich dwóch latach.

Gdy się stoi 60 stóp ponad wodą, na pokładzie okrętu, to można widzieć około dziesięć mil w każdym kierunku.

SCOTT'S SCRAPBOOK - - By R. J. Scott

MRS. MARIA BEYER, OF BERLIN, GERMANY, WEARS A FULL-GROWN BEARD—SHE IS 79 YEARS OLD

THE STRAIGHTEST STRETCH OF RAILWAY IN THE WORLD IS IN THE ARGENTINE—IT IS 211 MILES IN LENGTH AND IS WITHOUT EITHER A CURVE OR A BRIDGE

TAPIR YOUNG ARE BORN WITH STRIPES, BUT THEY DISAPPEAR AS THEY GROW OLDER

Copyright, 1932, by Central Press Association, Inc. 3-27

Ostatnie Wieści ze Świata.

JAPONIA FORMALNIE WYSTĄPIŁA Z LIGI NARODÓW

Tokio, Japonia, 29. marca.— Rząd japoński zawiadomił wczoraj formalnie Ligę Narodów, że Japonia od tej chwili przestaje być członkiem Ligi.

Nim jednak Japonia zerwie ostatnie węzły z Genewą, pragnie wykorzystać przysługujące każdemu członkowi Ligi prawo „dwuletniej próby,” czyli, że jeżeli się Japonia namyśli, może w dniu 27 marca, 1935 roku, wstąpić ponownie do Ligi Narodów bez żadnych przeszkód ze strony Ligi. Nota rządu japońskiego oświadcza, że Japonia pragnie nadal współpracować w międzynarodowych kwestiach politycznych i rozbrojeniowych. Rząd japoński jest pewien, że Liga Narodów nie nosi się z zamiarem rozpoczęcia ogólnosiłowej blokady przeciw Japonii, o czym początkowo mówiono głośno.

W BULGARJI ARESZTUJĄ KOMUNISTÓW.

Sofia, Bułgaria, 29. marca.— Policja aresztowała tu wielu komunistów, których podejrzewano o należenie do spisku w celu obalenia obecnego rządu bułgarskiego. Władze rządowe przystąpiły do natychmiastowego śledztwa i do zastanawiania się, czy nie byłoby wskazaniem rozwiązać istniejące organizacje komunistyczne, jak również grupy robotnicze, posiadające program komunistyczny. Rząd zamierza wydać z parlamentu wszystkich posłów komunistycznych.

KRAŻĄ POŁOŚKI, ŻE HINDENBURG ZAMIERZA ZREZYGNOWAĆ.

Berlin, 29. marca.— Od kilku dni krążą tu pogłoski, że „marszałek polowy von Hindenburg nie chce dłużej stać za plecami b. kaprala austriackiego” i nosi się z zamiarem zrezygnowania ze stanowiska prezydenta Niemiec. Dla wiadomości tych brak jest potwierdzenia.

STRAJK ROBOTNIKÓW W ANGLISKICH ZAKŁADACH FORDA.

London, 29. marca.— Strajk robotników w angielskich zakładach Forda w Dagenham, który wybuchł w ub. środę, objął wczoraj dwie inne fabryki, które dostarczały części samochodowe i karoserie dla samochodów Forda. Ogółem na strajku znajduje się 8,000 robotników. Strajk wybuchł wczoraj w firmie Kelsey-Hayes, która dostarczała zakładom Forda koła samochodowe i w Briggs Bodies, Ltd., która dostarczała karoserie. Strajkierzy zażądali przywrócenia skali płacy, jaka obowiązywała rok temu, uznania unii robotniczej, jak również zakazu karnania robotników, jeżeli dojdzie do porozumienia i strajkierzy wrócą do pracy. Zarząd zakładów Forda oświadczył, że zniżył pensji zarządził z powodu braku nabywców samochodów Forda w Europie.

Książę Sapieha Gościem Konsula Generalnego w Chicago.

Książę Andrzej Sapieha z S. Dewey, były doradca w sprawach finansowych Polski; p. James L. Donnelly, wice-prezes wykonawczy stowarzyszenia fabrykantów p. n. „Illinois Manufacturers Assn.”; p. Edward Kulikowski i p. W. Starzewski, ze sztabu konsularnego i p. E. E. Mattson. Podczas swego krótkiego pobytu w Chicago Książę Sapieha przemówi dzisiaj w porze obiadowej na zebraniu klubu „Export Managers”, a jutro, o godz. 4ej po południu, wygłosi

Zboczenia Umysłowe Faszystów Włoskich.

Rzym, 29. marca.— Naczelny dziennik faszysty Il Popolo d'Italia w sporze z rzymskim korespondentem paryskiego Le Temps wylicza miejsca nadające się do rewizji w myśl planów Mussoliniego. Węgry okaleczone i obłożone. Niemcy umniejszone w wolności suwerenności i w bezpieczeństwie. Macedonia rozzerwana, Kroatia ujarzmiona i w kajdany ujęta, Gdańsk, Korytarz i Górny Śląsk i trzy i pół miliona Niemców, którzy przeszli pod panowanie mniejszości czeskiej, kolonie zrabowane i paki nie poszanowane.

Dalej pisze Il Popolo d'Italia, że niemiecka ludność w południowym Tyrolu, przylączonym do Włoch — to „inna sprawa” i tak to tłumaczy: „A zresztą Włochy doszły do Brenneru dzięki swemu zwycięstwu. Bo Włosi zwyciężyli... A tymczasem nie zwyciężyli Serbowie, ani Czesi, ani Rumuni, ani Polacy, jak nie zwyciężyli i Francuzi. Jedynie Włosi zwyciężyli.

Żydowski Bojkot Towarów Niemieckich Rósł.

New York, 29. marca.— Fala protestu przeciw przesładowaniu Żydów w Niemczech, jaka się skryształizowała w masowym wiecu w Madison Sq. Garden, wytworzyła rozproszone ale stanowcze tendencje ku bojkotowi towarów niemieckich.

Żadna indywidualna grupa nie indorsowała ani nie rozwijała bojkotu, ruch taki jednak rósł wczoraj całkiem dostrzegalnie.

Ruch ten nie był objęty programem Amerykańskiego Kongresu Żydowskiego, który innymi sposobami reaguje na represje hitlerowców w Niemczech, jednak Bernard Deutsch, przewodniczący kongresu, przyznał wczoraj, że bojkot jest nie mały „nieunikniony” po ostatnich wiadomościach z Niemiec.

TRAGICZNA ŚMIERĆ KAPLANA.

New York, 29. marca.— Pod mostem Washingtona nad rzeką Harlem znaleziono wczoraj zwłoki X. Rudolfa Del Zio, liczącego lat 55, od 18 kapelana House of Calvary, katolickiej instytucji dla nieuleczalnie chorych na raka. Policja przypuszcza, że X. Del Zio padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku i spadł z mostu wznoszącego się 110 stóp nad ziemią.

DEPT. PRACY ZNOSI 5-DNIOWY TYDZIEŃ.

Washington, 29. marca.— Sekretarka pracy Frances Perkins zniósła 5-dniowy tydzień pracy w swoim departamencie, począwszy od 1. kwietnia. Biorąc dept. pracy będą funkcjonowały, jak dawniej, do południa w soboty.

Przemówienie na stacji radiowej WBMB, oraz przemawiające do przedstawicieli polskich organizacji, jak również podejmowany będzie gościnie przez urzędników i osoby cywilne. Zamieszka chwilowo w hotelu Drake.

Roosevelt Proponuje Kontrolę Spekulacji Giełdowych.

Washington, 29. marca.— Prezydent Roosevelt podejmie dzisiaj pierwszy krok w przyobecną kampanię przeciw osobom, które używają pieniędzy innych ludzi do spekulacji na rynkach papierowych.

Prezydent przesłał do kongresu specjalne orędzie proponujące federalne reguły i przepisy w celu zabezpieczenia publiczności przed oszukańcami lub wprowadzającymi w błąd sprzedażami akcji. Jednocześnie będzie wprowadzony projekt do prawa, mający wprowadzić w czyn jego propozycje.

Inny bil, obecnie przygotowywany, będzie przewidywał bezpośrednią kontrolę federalną nad wszystkimi giełdami, włączając ul. Wall. Projekt ten ma być złożony w kongresie z końcem tego tygodnia.

THE OLD HOME TOWN

NOTATKI REPORTERA

Stanulek kazał ponownie aresztować Saltisa.

Józef Saltis (Sołtys) baron piwny z południowej strony miasta, wczoraj ponownie został aresztowany do czego przyczynił się Karol D. Stanulek, z p. nr. 4554 Gross avenue. Stanulek w oskarżeniu podaje, że trzy lata temu stawił kaucję, aby „Dziola” uratować z więzienia, a ten niewdzięcznik czmychnął z miasta po uzyskaniu wolności. Ta wycieczka Saltisa kosztowała jego przyjaciela Stanuleka tylko \$2,776.93 i przyczyniła się do tego, że Karol stracił zaufania.

Podjeżdzano o bandyżym sędzia Scheffler uwolnił.

James Wire, lat 17, z p. nr. 3301 North Oakley bulwar, który rego ubiegłej niedzieli aresztowano za bandyżym, gdy jako świadek wypadku automobilowego zjawił się na stacji policyjnej przy Warren avenue, wczoraj został puszczony na wolność przez sędziego municipalnego Edwarda S. Schefflera. Oskarżyciel Fred Simon do sądu na rozprawę Wire'a się nie stawił, gdyż jak powiedzieli policjanci, był pijany.

Prezes miłośnicy Cicero prosi o ekonomję.

Na specjalnym zebraniu odbytym wczoraj wieczorem w ratuszu miasteczka Cicero prezes Józef Cerny prosił członków różnych komisji podatkowych o obcięcie wydatków. Udoświadnił, że w Cicero budżet na rok 1933 obcięto o \$300,000. Na zebraniu wczorajszym przybyli także członkowie Komisji podatkowych z Clyde Park i Hawthorne Park i wszyscy obiecali zastosować się do prośby prezesa Cerny'ego.

Aresztowano ich gdy wychodzili z domu.

Policja onegdaj nad ranem aresztowała dwóch mężczyzn i kobietę, gdy ci wychodzili z domu mieszkalnego p. nr. 1612 Warren bulwar. Trójka ta podejrzana jest o dokonanie rabunków. Na rozprawę sądową w kowie czekają: Stefan Grabowski, lat 25, z p. nr. 3546 W. 58my place; Fryderyk York, alias Zieler, lat 26, z pnr. 3463 Archer ave. i Ludwika Stark,

Zapowiadają koncert kapeli na 19go kwietnia.

Koncert kapeli polskiej p. n. „Three Star Wet Wash Laundry”, składającej się z 30tu muzykantów pod batutą p. Franciszka Przybylskiego odbędzie się we środę, dnia 19go kwietnia, w sali Zjednoczenia, róg Milwaukee avenue i Augusta bulwaru. Prócz programu muzycznego odbędą się rozmaite specjalne atrakcje, a po koncercie nastąpi zabawa towarzyska. Początek koncertu o godzinie 8mej wieczorem.

Karpierz strzelał do policjanta, który go aresztował.

Twierdząc, „przedję umrę a niżeli wrócić do więzienia w Pon

taci”, Franciszek Karpierz, lat 26, z p. nr. 1026 North Paulina ulica, wczoraj strzelił dwukrotnie do policjanta Ellwooda Egana ze stacji Austin, który go zatrzymał w celu zadania mu kilka pytań. W towarzystwie Karpierza znajdował się Jan Pociąg, lat 22, z p. nr. 856 North Ashland avenue. Karpierz uciekał, ale Egan po gonitwie na dystans dwóch bloków dogonił go i chwycił za kolarz. Przekazano aresztanta ławie wielkoprzysięgłych i oskarżono o napad w celu zamordowania policjanta. Stawiony następnie w sądzie skazany był na rok więzienia miejskiego za noszenie ukrytej broni, a w dodatku zapłacić musi \$100 kary i kosztu sądowe za nieprzystawienie zachowanie się.

Złamała trzy żebra skacząc oknem z mieszkania.

Pani Iona Bappas, lat 29, z p. nr. 1506 West Huron ulica, która od roku nie żyje z mężem, znajduje się w powiatowym szpitalu dokąd przewiozła ją policja. Kobieta ta, wyskoczyła oknem z drugiego piętra mieszkania p. nr. 730 Milwaukee avenue, gdzie zamieszkuje Mohamed Mustafa, lat 41, którego była gościem. Powiedziała policjantom, że Mustafa namówił ją, aby udała się do jego mieszkania, gdzie mieli być i inni goście. Gdy weszła do mieszkania, spostrzegła, że jest sama, a widząc, że Mustafa ma zamiary niebezpieczne, wyskoczyła oknem z mieszkania w czem doznała złamań trzech żeber. Mustafę aresztowała policja ze stacji przy North Racine avenue.

Mocha umarł w szpitalu South Chicago.

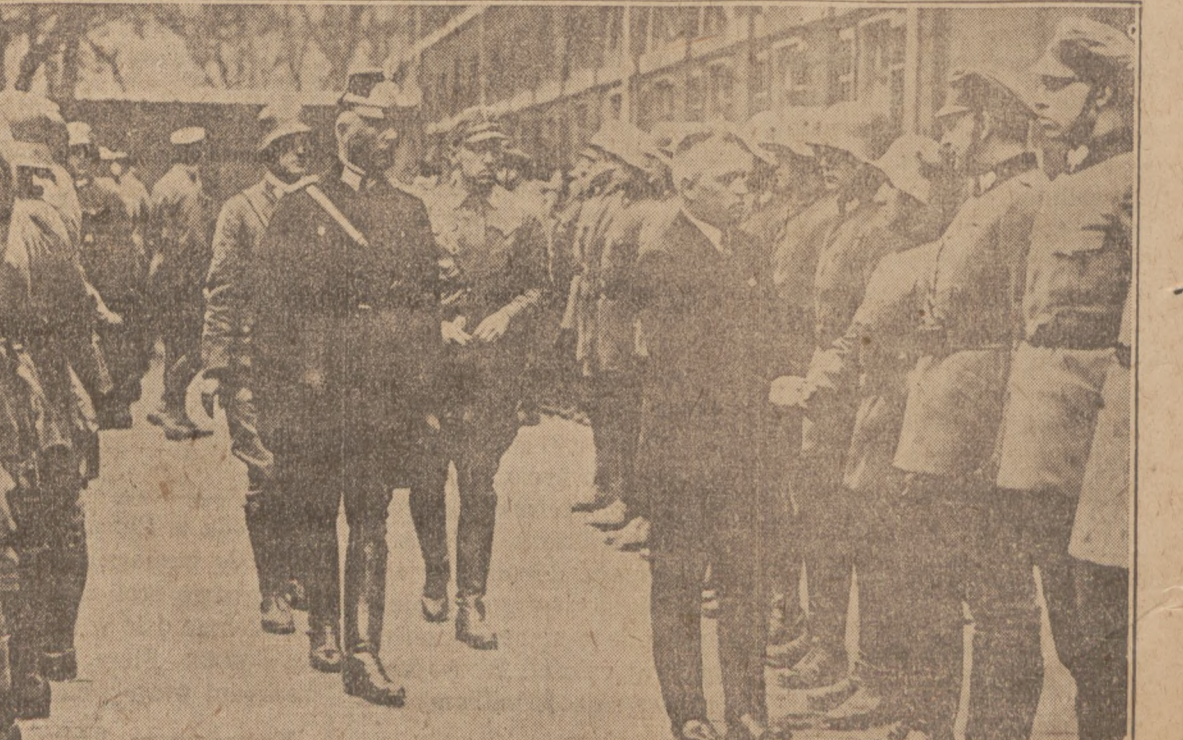
Jakób Mocha, lat 53, z p. nr. 13439 Avenue L, który jak wczoraj pisaliśmy postrzelony był przez swego syna Józefa, lat 21, podczas kłótni rodzinnej, wczoraj ducha wyzionął w szpitalu South Chicago. Młody Mocha twierdzi, że postrzelił ojca stając w obronie napadniętej przez niego matki.

Deputowany szeryfa rozpoznał ofiarę wypadku automobilowego.

Wczoraj nad ranem, na Waukegan road, w Lake Forest wydarzył się wypadek automobilowy, w którym życie stracił niejaki Jan „Lefty” Nowak, lat 30, przemysłnik piwa dla butliergierów. Rozpoznał go naczelny deputowany szeryfa Tomasz Kennedy z powiatu Lake. Nowak zabity został gdy automobil, którym kierował kolidował z innym „trokiem” na drodze wyżej podanej. Automobilista przewiózł okaleczonego Nowaka do szpitala powiatu Lake, gdzie podał iż nazywa się Jan Prustin i że jest przyjacielem okaleczonego. Nowak umarł krótko po wypadku. Policja dzisiaj szuka Prusina. Drugi automobilista Hans Kuxman z Green Bay, Wis., po spisaniu protokołu puszczony został na wolność.

Na farmie blisko Rochester, Minnesota, zmarła 83-letnia Susan Lowrie zostawiając 151 żyjących potomków. Była ona matką 13ga dzieci, z których 11 żyje i miała 66 wnuków i 74 prawnuków.

Z OPLAKANEJ SYTUACJI W NIEMCZECH.

Rycina przedstawia moment przeglądu żołnierzy hitlerowskich i nazistowskich przez komendanta policji w prowincji Hesse. Bojówki te zamieniono na oddziały szturmowe policji, która ma utrzymać porządek.

Rycina przedstawia gromadkę „bartendrów” w restauracji Harding'a, pnr. 132 West Van Buren ulica, którzy dnia 7go kwietnia wracają do dawnych ich zajęć, a mianowicie sprzedaży dobrego piwa. Jan P. Harding właściciel tancusowych restauracji stoi piąty od lewej strony, po prawej stronie jego syn Marcin, a po lewej drugi syn, Jakób.

PADEREWSKI

Człowiek Wielkiej Pracy i Wielkiego Serca
Geniusz Muzyczny i Twórca Państwa

napisał
Dr. Józef Orłowski

TOM CZWARTY.

W Lidze Narodów i w Walce Nieustannej o Dobre Imię
Polski i o Jej Umocnienie.

II.

PADEREWSKI W LIDZE NARODÓW.

(Ciąg dalszy)

KONFLIKT Z LITWĄ WYWOŁANY ŻELIGOWSKIEGO CZYNEM ZBROJNYM.

Od chwili utworzenia przez Traktat Wersalski Polski Niepodległej, Niemcy żadnego nie zaniebadały środka, aby ją ostatecznie w tym celu wywołać nieustanne konflikty z jej sąsiadami. Odpowiadało to w zupełności polityce Sowietów, które widziały w Polsce zapórę do rozszerzenia swych wpływów na Zachodzie Europy i w osłabieniu Polski upatrywały znaczne ułatwienie dla swej kampanii agitacyjnej w celu wciągnięcia jej do związku państw sowieckich. Konflikt Polski z Litwą najwięcej mógł Sowietom do tego podomoc i wiele był także dla Niemiec pożądanym. Przyszło więc do tajnego sojuszu Sowietów z Niemcami i z Litwą w celu zaskoczenia Polski równocześnie ze Wschodu i Zachodu.

Polska miała wówczas pożądaną sposobność gwałt odeprzeć siłą, rozgromić bandy bolszewickie i partyzantkę litewską i zajmując dla obrony najżywniejszych interesów własnych Wilno, zagarnąć olbrzymie zapasy materiału wojennego tam nagromadzone.

Rząd polski obrat jednak całkiem inną drogę wnosząc całkiem niespodziewanie skargę na Litwę do Ligi Narodów, chociaż Litwa do Ligi Narodów wówczas nie należała. Skarga Polska dopiero uczyniła Litwę wobec Ligi Narodów jedną ze stron spornych. Ten krok rządu polskiego pozbawił przytem Polskę możności bronienia się od dalszych napadów ze strony Litwy bez odniesienia się uprzednio do Ligi Narodów.

Obronę tak utrudnioną przez to stanowiska swojego wobec Ligi, porucił rząd polski Paderewskiemu.

W tym celu akta sprawy miał mu przywieść specjalny kurier, który jednak spóźnił swój przyjazd. Gdy wreszcie sprawa przyszła pod obrady Ligi, u przyjaciół nawet Polski usposobienie dla niej przez intrygi zakulisowe agentów niemieckich było już mniej przychylnie. Podnoszono obawy nowych żądań na Wschodzie Europy z powodu rzekomej agresywności Polski.

Paderewski w świetnej mowie wystąpił wówczas w jej obronę, wykazując, że nie w celach agresywnych, ale w celu powstrzymania najazdu bolszewickiego, w celu obrony samej Litwy, armia polska przeciwstawiła się najeźdźcom. Z naciskiem podniósł przytem Paderewski podstępne popieranie w tak ciężkim położeniu Polski najeźdźców ze strony Niemiec, którzy silnym korpusem 2,000 spartaków wzmacnili armię czerwoną. Czy wierzyć, że one to uczyniły z przyjaźni dla Litwy? Wszakże jasnym jest, że stanowisko Niemiec ułatwiałoby zwycięstwo Sowietom, oddając przez to Litwę pod ich wpływy i ich władzę. Jedynie śmiało i zdecydowanie stanowisko Polski zapobiegło owdarcie Litwy przez Sowietów. Z tego okazuje się także niebezpieczeństwo, jakie Polsce z tej strony groziło, niebezpieczeństwo, które groziło zarówno Zachodniej Europie i jej kulturze.

W słowach Paderewskiego tyle było prawdy i szczerości, taka jasność w przedstawieniu tragicznego konfliktu w obronie polskich granic wschodnich i tyle rzetelnej troski o utrzymanie światowego pokoju i przyjaźni wielkiej Polski i Litwy wobec wspólnych niebezpieczeństw, że w niejednych oczach lzy zabłysły, a reprezentanci Litwy wobec wielkiej wagi przedstawionych przez Paderewskiego argumentów sami oświadczyli się z gotowością do zaakceptowania i zgody.

Ten zwrot sprawy, która groziła niebezpiecznym na terenie Ligi konfliktem, zjednał przytem dla Polski najwybitniejszych przedstawicieli Aljantów, którzy z gorącym uznaniem podnosili świetne ujęcie sprawy przez Paderewskiego, i szczerze mu dziękowali.

Dla poparcia ugodowych dążeń pomiędzy Litwą a Polską, Liga wyznaczyła ze swej strony dwóch przychylnych niewątpliwie polskiemu stanowisku członków swoich, a mianowicie przedstawicieli Hiszpanii, Quinones de Leon, i Japonii, Mateu.

Rząd polski był również zadonowany ze sukcesu Paderewskiego i za tak dobre poprowadzenie sprawy przesłał mu telegraficznie podziękowanie w słowach: "Bardzo się cieszymy z uchwały Rady Ligi Narodów, które nam dają to właśnie, czegośmy od Litwy już od miesięcy żądali."

Niestety, Komisarze Ligi nie zdolali jeszcze odjechać, gdy nadeszła całkiem niespodziewana wiadomość, że dn. 8 października 1920 r., generał Żeligowski zajął Wilno. Tymczasem on swój czyn w telegramie do rządu polskiego, donosząc w krótkich słowach, iż uczynił to na żądanie mieszkańców ziem wileńskiej, grodzieńskiej i lidzkiej — dla ich obrony.

W Wilnie udał się do Żeligowskiego poseł francuski i zażądał, aby ogłosił Wilno wolnym miastem. Żeligowski na propozycję to nie przystał.

Na to, ówczesny przewodniczący Ligi Narodów, Bourgeois, zaprosił do siebie Paderewskiego i zażądał od niego wyjaśnień. Paderewski starał się wytłumaczyć czyn Żeligowskiego zaniepokojeniem mieszkańców zajętych ziem, wywołanym przez łączenie się potajemnie Litwinów z Bolszewikami i Niemcami.

Wtedy Bourgeois zwrócił mu uwagę, że Polska sama oddała sprawę do decyzji Ligi Narodów, wobec czego, fakt samowolnego zajęcia Wilna przez wojsko polskie należy uważać jako złamanie zobowiązań, powziętych w stosunku do Ligi Narodów. To też, jeżeli Polska nie potrafi wycofać stamtąd swych wojsk, Liga Narodów będzie zmuszona uciec się do bardzo radykalnych sposobów działania. Paderewski wyjaśnił, że to nie wojska polskie, lecz dywizja litewsko-białoruska, składająca się w przeważnej części z miejscowego elementu, zajęła Wilno, o czym już rząd Polski złożył oświadczenie w swej nocie. Paderewski podniósł przytem z naciskiem, że w ziemiach, zajętych przez Żeligowskiego i w samym Wilnie, ludność polska ma olbrzymią przewagę. Wobec tego w głosowaniu ludności, czyn Żeligowskiego uzyskałby niewątpliwie ogólne poparcie.

Zapewnienia Paderewskiego sprawiły niewątpliwie korzystne wrażenie. Nota bowiem rządów francuskiego i angielskiego w tej sprawie, przypominała jedynie Polsce zobowiązania,

jakie na siebie w Spa przyjął, zalecając, aby oddała rozstrzygnięcie sprawy Lidze Narodów. Nie ulega też wątpliwości, że Paderewski mógł być podówczas do plebiscytu i do załatwienia w ten sposób konfliktu między Litwą, a Polską doprowadzić.

Ale ci, którzy szli wówczas w Polsce innymi drogami pragnęli na tory swoich własnych planów skierować.

Dla nich pośrednictwo Ligi Narodów było jedynie utrudnieniem i dlatego Paderewski nie mógł już dalej z przyjaciółmi Polski w Lidze Narodów sprawy tej prowadzić.

III.

W ZABIEGACH O ZAPEWNIENIE POLSCE OGÓLNEJ W GENEWIE SYMPATJI.

Pierwsze z trzech przemówień Paderewskiego w Genewie, w którym bronił on Polski przed zarzutem imperialistycznych dążeń, zdobyło mu w wielkich organach prasy w Londynie i w Paryżu gorące uznanie.

"Morning Post" zaznaczył: "Mowie Paderewskiego należy się szczerze uznanie. Nie dziw też, że całe zgromadzenie przyjęło tę mowę przedstawicieli Polski z uczuciem szczerzej sympatii."

Paryski organ Milleranda, prezydenta Francji, tak pisał o tej mowie Paderewskiego pod datą 6-go grudnia:

"Polacy mają w Paderewskim niezrównanego i przekonującego przedstawiciela. Potrafił on w przepięknej mowie odeprzeć zarzuty, z angielskich kół płynące, i zbliżył równocześnie te kół do naszych opinii. Było to ogromnie rzecne pociągnięcie na szachownicy dyplomatycznej. Po tej mowie nie może nikt utrzymywać, abyśmy popierając formację polskiej linii obronnej, popierali politykę agresywną Polski. Paderewski wykazał, że ta polityka nie tylko nie jest agresywną, ale, że służy interesom światowego pokoju."

Paderewski, rozumiejąc, że w interesie Polski leży zdobyć możność do szeregu szczerzliwych pociągnięć na wielkiej szachownicy dyplomatycznej, dał w Genewie w hotelu des Bergues obiad dla wszystkich członków Ligi Narodów, z prezydentem Rzeczypospolitej Szwajcarskiej na czele — razem 280 osób, po czym odbył się raut, na który przybyło 700 zaproszonych gości. Obiad i raut wypadły bardzo wspaniale, gdyż Paderewski, urządzając te przyjęcia własnym kosztem, nie szczędził kosztów, aby upamiętnić gościom spędzenie kilku godzin w gościnie Polski.

Sala główna i przyległy apartament rzęsiście były oświetlone, a bogactwo kwiatów i artystycznych dekoracji przy trójcynej uprzejmości i serdeczności gospodarza, mile nastroiły umysły wielu panów ze świata politycznego, naukowego i obywatelskiego, jakie zaszczyciły swą obecnością niezwykle to przyjęcie.

Pisma szwajcarskie o przyjęciu tem tak pisały: "Paderewski wydał w 'Hotelu des Bergues' przyjęcie na cześć zebranych w Genewie delegatów Ligi Narodów. Ponad 280 osób ze świata politycznego, między innymi prezydent Rzeczypospolitej Szwajcarskiej, najwybitniejsze osobistości ze świata międzynarodowego i sekretarjat Ligi przybył na to przyjęcie."

"Paderewski powitał imieniem Rządu i Narodu Polskiego reprezentantów wszystkich państw narodów świata."

"Viviani wygłosił imieniem wszystkich delegacji długie przemówienie, w gorących słowach wyrażając wielką radość świata cywilizowanego, że widzi Polskę odrodzoną i wniósł toast na jej pomyślność."

Za inicjatywą i za przyczynieniem się Paderewskiego odbył się również w Genewie w dniu 30 listopada tego roku obchód listopadowy.

O tym obchodzie dzienniki genewskie tak doniosły: "W niedzielę w kościele Sacre Coeur w Genewie arcybiskup genewski, ks. Besson, odprawił uroczystą Mszę św. z powodu rocznicy polskiego powstania listopadowego. Ks. Perroy wygłosił kazanie, w ciągu którego w słowach nadzwyczaj gorących dał obraz historii Polski i przedstawił jej rolę jako strażniczki cywilizacji chrześcijańskiej. Porównując stanowisko Francji i Polski na tem polu powiedział on, że 'Francja miała wielkie i szlachetne idee, a Polska broniła ich kosztem najcięższych ofiar.'"

W działalności politycznej, jaką Paderewski rozwinął w Genewie były te same cechy najwznioślejszej i szeroko przez niego w interesie Polski zakreślonej propagandy osobistej. Jaką prowadził przez cztery lata pracy przygotowawczej w Stanach Zjednoczonych a później na stanowisku Prezydenta Rządu.

Wszystkie wybitne pisma we Francji, Anglii i Stanach Zjednoczonych pisząc o akcji politycznej Paderewskiego w Genewie w interesie wzmocnienia Polski, podnosiły z wielkim uznaniem, że "Paderewski wykazał wybitny talent dyplomatyczny zacierając wrażenie wywołane przez samorządnie podjętą wyprawę kijowską, która przedstawiała Naród Polski jakby w pomysłach i planach na dalszą metę nieobliczalną, a mogła być doprowadzić do katastrofalnych następstw, przerywając przytem wielkie doniosłości, w Polsce samej nigdy nie ocenianą, a nawet wprost niezrozumianą pracę Paderewskiego, aby odrodzonej przez Stany Zjednoczone i Mocarstwa sprzymierzone Ojczyźnie zapewnić nie tylko niezbędną pomoc tych potęg, ale zarazem umożliwić i utrwalić jej stanowisko na przyszłość w radzie."

Mógł Paderewski tego dokonać w czasie, kiedy Niemcy nie byli jeszcze w stanie temu przeszkodzić, ale nie chcieli w Polsce samej wziąć tego pod uwagę ci, którzy w pragnieniu zdobycia dla niej innych i całkiem nowych szlaków gładzi na Wschodzie Europy, usuwali ją niebezpiecznie na dalszy plan z poważnego koła państw sprzymierzonych oraz Ligi Narodów.

W Aeropagu jednak wielkich mocarstw znaną była niedostateczność sił polskich nawet do obrony swoich granic, nie mówiąc już nie o wojnie z zamiarami zbyt wielkiej ekspansji. W Paryżu, a przedewszystkiem w Londynie, rozważano z wznoszącym niepokojem, czy Polska dojdzie do takiego na wewnątrz wzmocnienia się, aby mogła być "sprzymierzeńcem zaufania godnym w zagadnieniach, które kryły w sobie klucz do materialnego ugruntowania nowo utworzonych państw, i do wytworzenia dróg do wszechświatowego handlu ze Wschodem i z odległymi, na wpół dziesięćmi jeszcze terenami Azji."

Ubolewano też z tego powodu w wielkich stolicach zachodnich nad usunięciem się Paderewskiego od kierownictwa odrodzonej Polski i ze szczerą radością powitano go w Genewie.

Największy dziennik londyński, półoficjalny organ brytyj-

skiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zaznaczył, że "Jak samo usunięcie się Paderewskiego od kierownictwa polityki polskiej utrudniło na dalszą metę planowane zamierzenia Aljantów co do Polski, i było przykrym zawodem i niespodzianką dla wszystkich interesowanych tem czynników, tak pełne godności stanowisko Paderewskiego w Genewie, odłożenie przezeń na bok wszelkich względów osobistych, chęć dopomożenia z jego strony Płsudskiemu i nowym jego doradcom w wytworzeniu po jego ustąpieniu konfliktach, i świetna, gorąca z jego strony obrona interesów Polski, zwiększyły szacunek ogólny wszystkich dla osoby Paderewskiego i dały odrodzonej Ojczyźnie jego cenne wpływy na dalszą przyszłość."

Niestety nowe siły w Polsce rwały się z nieokiełznanym rozpędem do dróg własnych, nieorientując się dostatecznie ani w nowych prądach na Zachodzie Europy, ani w doniosłych zbliżających się zmianach w powojennej polityce w Stanach Zjednoczonych za oceanem. Upatrywały one w Paderewskim tylko przeszkodę dla ambitnych swoich planów, i pragnęły zaprzęgnąć geniusz i wpływy Paderewskiego raczej do służby na rzecz ich własnych poczynań.

Paderewski tej roli na siebie przyjąć nie mógł, a kariery urzędowej nigdy nie szukał.

Pierwsza Sesja Ligi Narodów za rok 1920 zamknięta została z ukończeniem 31 zebrania publicznego w dniu 18 grudnia 1920 r.

Podczas tej sesji zaczęły się już podjazdowe kroki przeciwko Paderewskiemu. Drugi delegat, aby zostać co prędzej pierwszym, kopał pod nim dolki, urządzając rozmaite brzydkie szyskany i wypisując najzłośliwsze i pełne nieuzasadnionych ataków raporty. Wnet potem ówczesny Prezydent Rządu, Wincenty Witos, w niezrozumieniu widocznym sprawy, mianował w sprawach Górnego Śląska, bez porozumienia się z Paderewskim, osobnego w Paryżu delegata, co wysocie utrudniało stanowisko Paderewskiego.

Widząc w tem pokrzyżowanie umiejętności przez siebie podjętych zabiegów o umocnienie Polski w Radzie Państw Sprzymierzonych, z każdym dniem coraz wyraźniej zarysowywała się dla niego trudność w wypełnianiu obowiązków na zajmowanym stanowisku. Ustąpił.

(Ciąg dalszy nastąpi)

(Copyright: Text and Illustrations: by H. T. Becker, Chicago, Ill.) 1932

Nie Będzie Wolno Karać Więzieniem Za Długi.

Posel Kluczyski Wniósł 2 Bile w Legislaturze.

Karanie więzieniem dłużników, którzy długów spłacić nie mogą, zostanie wstrzymane jeśli dwa bile przedstawione w Legislaturze stanowiącej przez posła Jana C. Kluczyskiego z Chicago staną się prawem.

Kluczyski z czwartego senatorskiego dystryktu powiada, że bile nie pozwoli na karanie aresztment dłużników. Wobec prawa jakie obecnie istnieje dłużnik nie może uniknąć kary więziennej podając, że na spłacenie długu nie posiada pieniędzy, — tembardziej kiedy udowodnionem jest w sądzie, że czyni to także jako sprzeciw wyrokowi sądownemu. W takim wypadku, według istniejącego prawa nie ma innej drogi wyjścia dla se-

dziego jak tylko skazanie oskarżonego dłużnika na więzienie pod warunkiem, że osoba, starająca się sądownie o skolektowanie długu zobowiąże się

placić za dłużnika uwięzionego po \$3.50 tygodniowo za pozytywne jego i utrzymanie.

Posel Kluczyski ma wielką nadzieję, iż bile jego zostaną uchwalone i staną się wkrótce prawem.

William Weber, student 15-to letni, którego uwięzienie za dług przyczyniło się do żądania reform sądowych, ubiegłej niedzieli bawił już w domu rodziców, zamieszkałych pnr. 1521 N. Mason avenue. Sędzia David kazał go wypuścić z więzienia po złożeniu kaucji.

Koznoddzia 'Radjowy' Musi Dowieść Zarzutów Bankowych.

Detroit, Mich., 29. marca. — Ks. Charles E. Coughlin, głoszący kaznoddzia "radjowy", przemawiając ub. niedzielę na radjo, zrobił poważne zarzuty zarządom dwóch wielkich banków detroickich. Ks. Coughlin oświadczył w swem przemówieniu, że \$63,000,000 wycofano pokryjony z First National banku na 35 dni przed ogłoszeniem "święta bankowego", jak również, że bankierzy detroicki zorganizowali t. zw. "holding companies", aby uniknąć odpowiedzialności za nadużycia.

Powiatowy prokurator Har. S. Toy zwrócił się wczoraj do E. D. Stair, członka rady zarządzającej "Detroit Bankers Co.", zwrócił się listownie do Prez. Roosevelta z żądaniem, aby władze federalne przystąpiły do natychmiastowego śledztwa w celu udowodnienia, czy ks. Coughlin miał prawo robić tak poważne zarzuty bankierom detroickim.

Biskup Michael J. Gallagher, najwyższy przedstawiciel władzy Kościoła katolickiego w diecezji detroickiej oświadczył, iż mowy, jaką wygłosił w ub. niedzielę ks. Coughlin nie czytał, jak również, że władze Kościoła katolickiego nie są odpowiedzialne za to, co ks. Coughlin mówi w swych "kazaniach radjowych", każdej niedzielę.

LEKARZE POLSCY

Telefon Rezydencji: Lawndale 3710. Telefon Biura: Brunswick 2770.
DR. L. M. CZAJA
Leczenie Złamania i oraz Choroby Kości i Stawów
Godziny 1-3 po poł. Wczoraj tylko we wtorek i czwartek, od 7 do 8.
WICKER PARK MEDICAL BUILDING. 1520 N. Damen Ave. (Robery ul.)

DR. ZURAWSKI — Powrócił
HOME BANK BLDG. — Szwajc. piętro. — 1200 N. ASHLAND AVE.
Pracejca od 12 — 2 i 6 do 8 prócz środy wczoraj, niedzieli i świąt.
Choroby skórne i weneryczne. — Wady cery i skóry — moczopłciowa.

DR. BRONISŁAW J. MIX
Lekarz, Chirurg i Akuszer
Biuro i Mieszkanie: 1433 N. ASHLAND AVENUE
Godz.: 1-2 po poł., 1-3-4 wiecz.
Tel. Brunswick 2422

DR. MICHAŁ C. GOY
SPECIALISTA CHOROBY WEWNĘTRZNYCH I NERWOWYCH
1610 W. NORTH AVE. TELEFON ARMITAGE 3230
Godziny: 1 do 8
nad apteką. 7 do 8
i na umówienie.

DR. JAN P. WOJTAŁEWICZ
LEKARZ I CHIRURG
Ofis: 1608 Milwaukee Ave. 10 piętro
Godz.: 1 do 3 po poł. i 7 do 8 wiecz.
oprócz środy i niedziel.
Tel. Ofisu: Arm. 2400 — rez. Irving 5220

DR. J. F. KORECKI
LEKARZ, CHIRURG I AKUSZER
Ofis:
2812 Milwaukee Ave.
PRZY DIVERSEY AVE.
Od 11-12; od 2-4 i 6-8 wiecz.
Tel. Ofisu i Rezydencji Albany 5004

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uzu, Nos i Gardła
Ofis: 1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon Brunswick 0640
North-West Tower Budynek 2 Piętro.
W pon. i piątek od 10-12 i 2-4 wiecz.
We wtorki, czwartki i soboty od 1-4
po południu i od 7-9 wieczorem
W Ofis w środę: W pon. i środy
i w soboty, od 12-2 po poł. i 7-9
266 Logan Blvd. — Tel. Belmont 5217.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ
Specjalność Chorób Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul. — Brunswick 2532

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uzu, Nos i Gardła
Ofis: 1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon Brunswick 0640
North-West Tower Budynek 2 Piętro.
W pon. i piątek od 10-12 i 2-4 wiecz.
We wtorki, czwartki i soboty od 1-4
po południu i od 7-9 wieczorem
W Ofis w środę: W pon. i środy
i w soboty, od 12-2 po poł. i 7-9
266 Logan Blvd. — Tel. Belmont 5217.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ
Specjalność Chorób Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul. — Brunswick 2532

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uzu, Nos i Gardła
Ofis: 1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon Brunswick 0640
North-West Tower Budynek 2 Piętro.
W pon. i piątek od 10-12 i 2-4 wiecz.
We wtorki, czwartki i soboty od 1-4
po południu i od 7-9 wieczorem
W Ofis w środę: W pon. i środy
i w soboty, od 12-2 po poł. i 7-9
266 Logan Blvd. — Tel. Belmont 5217.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ
Specjalność Chorób Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul. — Brunswick 2532

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uzu, Nos i Gardła
Ofis: 1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon Brunswick 0640
North-West Tower Budynek 2 Piętro.
W pon. i piątek od 10-12 i 2-4 wiecz.
We wtorki, czwartki i soboty od 1-4
po południu i od 7-9 wieczorem
W Ofis w środę: W pon. i środy
i w soboty, od 12-2 po poł. i 7-9
266 Logan Blvd. — Tel. Belmont 5217.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ
Specjalność Chorób Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul. — Brunswick 2532

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uzu, Nos i Gardła
Ofis: 1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon Brunswick 0640
North-West Tower Budynek 2 Piętro.
W pon. i piątek od 10-12 i 2-4 wiecz.
We wtorki, czwartki i soboty od 1-4
po południu i od 7-9 wieczorem
W Ofis w środę: W pon. i środy
i w soboty, od 12-2 po poł. i 7-9
266 Logan Blvd. — Tel. Belmont 5217.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ
Specjalność Chorób Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul. — Brunswick 2532

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uzu, Nos i Gardła
Ofis: 1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon Brunswick 0640
North-West Tower Budynek 2 Piętro.
W pon. i piątek od 10-12 i 2-4 wiecz.
We wtorki, czwartki i soboty od 1-4
po południu i od 7-9 wieczorem
W Ofis w środę: W pon. i środy
i w soboty, od 12-2 po poł. i 7-9
266 Logan Blvd. — Tel. Belmont 5217.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ
Specjalność Chorób Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul. — Brunswick 2532

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uzu, Nos i Gardła
Ofis: 1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon Brunswick 0640
North-West Tower Budynek 2 Piętro.
W pon. i piątek od 10-12 i 2-4 wiecz.
We wtorki, czwartki i soboty od 1-4
po południu i od 7-9 wieczorem
W Ofis w środę: W pon. i środy
i w soboty, od 12-2 po poł. i 7-9
266 Logan Blvd. — Tel. Belmont 5217.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ
Specjalność Chorób Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul. — Brunswick 2532

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uzu, Nos i Gardła
Ofis: 1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon Brunswick 0640
North-West Tower Budynek 2 Piętro.
W pon. i piątek od 10-12 i 2-4 wiecz.
We wtorki, czwartki i soboty od 1-4
po południu i od 7-9 wieczorem
W Ofis w środę: W pon. i środy
i w soboty, od 12-2 po poł. i 7-9
266 Logan Blvd. — Tel. Belmont 5217.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ
Specjalność Chorób Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul. — Brunswick 2532

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uzu, Nos i Gardła
Ofis: 1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon Brunswick 0640
North-West Tower Budynek 2 Piętro.
W pon. i piątek od 10-12 i 2-4 wiecz.
We wtorki, czwartki i soboty od 1-4
po południu i od 7-9 wieczorem
W Ofis w środę: W pon. i środy
i w soboty, od 12-2 po poł. i 7-9
266 Logan Blvd. — Tel. Belmont 5217.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ
Specjalność Chorób Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul. — Brunswick 2532

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uzu, Nos i Gardła
Ofis: 1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon Brunswick 0640
North-West Tower Budynek 2 Piętro.
W pon. i piątek od 10-12 i 2-4 wiecz.
We wtorki, czwartki i soboty od 1-4
po południu i od 7-9 wieczorem
W Ofis w środę: W pon. i środy
i w soboty, od 12-2 po poł. i 7-9
266 Logan Blvd. — Tel. Belmont 5217.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ
Specjalność Chorób Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul. — Brunswick 2532

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uzu, Nos i Gardła
Ofis: 1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon Brunswick 0640
North-West Tower Budynek 2 Piętro.
W pon. i piątek od 10-12 i 2-4 wiecz.
We wtorki, czwartki i soboty od 1-4
po południu i od 7-9 wieczorem
W Ofis w środę: W pon. i środy
i w soboty, od 12-2 po poł. i 7-9
266 Logan Blvd. — Tel. Belmont 5217.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ
Specjalność Chorób Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul. — Brunswick 2532

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uzu, Nos i Gardła
Ofis: 1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon Brunswick 0640
North-West Tower Budynek 2 Piętro.
W pon. i piątek od 10-12 i 2-4 wiecz.
We wtorki, czwartki i soboty od 1-4
po południu i od 7-9 wieczorem
W Ofis w środę: W pon. i środy
i w soboty, od 12-2 po poł. i 7-9
266 Logan Blvd. — Tel. Belmont 5217.

DR. L. P. KOZAKIEWICZ
Specjalność Chorób Kobiecych i Dzieci
Rez. 2201 Cortez Ul. — Brunswick 2532

DR. F. A. DULAK
Spec. Chorób Oczu, Uzu, Nos i Gardła
Ofis: 1200 N. ASHLAND AVE.
Telefon Brunswick 0640
North-West Tower Budynek 2 Piętro.
W pon. i piątek od 10-12 i 2-4 wiecz.
We wtorki, czwartki i soboty od 1-4
po południu i od 7-9 wieczorem
W Ofis w środę: W pon. i środy
i w soboty, od

DZIENNIK CHICAGOSKI

THE POLISH DAILY NEWS

Issued every day except Sundays and Holidays.

Wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt uroczystych.

TERMS OF SUBSCRIPTION

One year	\$5.00	Rocznie	\$5.00
Six months	3.00	Półrocznie	3.00
Three months	1.75	Kwartalnie	1.75
In Chicago by mail for 1 month	.85	W Chicago pocztą miesięcznie	.85
To Europe for one year	8.00	Do Europy rocznie	8.00
To Canada for one year	5.00	Do Kanady rocznie	5.00

THE POLISH PUBLISHING COMPANY
1455-57 West Division Street
CHICAGO, ILL.
Telefon Brunswick 7040.

Sytuacja Burmistrzowska.

Sytuacja burmistrzowska zaczyna się klarować. Republikańskie w Springfield mają pójść na kompromis w ten sposób, że zgodzą się głosować za demokratami, aby odpowiednie ustawodawstwo, dotyczące wyborów burmistrza, mogło być przyjęte dwiema trzecimi wszystkich głosów a nie prostą większością i tą drogą załatwić sprawę wyborów burmistrza natychmiast a nie czekać do czerwca.

W czerwcu otwiera się wystawa i Chicago rozpocznie pełnić rolę gospodarza dla spodziewanych milionów gości. Jest zatem rzeczą niedopomyślenia, aby w takiej chwili miasto nie posiadało burmistrza.

Jest jeszcze inny powód przyspieszenia sprawy w Springfield, mianowicie zaległe pensje urzędnikom i pracownikom miejskim, oraz nauczycielom. Fundusze na ten cel można osiągnąć drogą sprzedaży "warantów", ale muszą one być podpisane przez burmistrza, tymczasem burmistrza nie mamy. Obecny pan Corr, działający w zastępstwie burmistrza, nie może "warantów" podpisać, bo podpis jego będzie nieważny. Trzeba więc przeprowadzić należyte wybory i republikanie ściągliby na siebie grómy potępienia, gdyby odmówili demokratom poparcia w przeprowadzeniu ustawodawstwa, załatwiającego tę sprawę natychmiast.

Projektowana ustawa upoważni Radę Miejską do wybrania z pośród siebie, albo kogokolwiek z poza Rady jako burmistrza miasta na czas pozostałej kadencji po zmarłym burmistrzu Cermaku.

Gdyby Rada Miejska miała wybrać tylko z pośród siebie tymczasowego burmistrza z pełną władzą, to plan taki można by usprawiedliwić wyjątkowymi okolicznościami. Ale tutaj daje się Radzie możliwość wyjść poza liczbę swoich członków i wybrać kogokolwiek z pośród obywateli. To jest zupełnie co innego, mianowicie jest to zamaskowanie pierwotny projekt wybrania kandydata na burmistrza przez konwencję partyni, przeciwko czemu sprzeciwili się ostro każdy obywatel z wyjątkiem partynika. W poprzednim projekcie jeszcze były zachowane pozory szanowania woli obywateli zapomocą powszechnego głosowania na tego, kogo partia by wskazała. Obecnie nie będzie nawet pozorów. Partia kandydata wskazuje i partia go wybiera. Obywatele nie będą mieli nic do powiedzenia.

Na to odpowiadają politycy przekonywającym argumentem tak: chce nam się wyborów i robienia wydatków idących w setki tysięcy, na wybory burmistrza wtedy, gdy nauczyciele i urzędnicy chodzą bez pensji od szeregu miesięcy. Ale ile w tem powiedzeniu jest prawdziwej troski o kasę miejską a ile samolubstwa partyniego? Odpowiedzieć na to pytanie jest bardzo trudno i dowiedzieć się czegoś możemy z czasem. Narazie musimy się zadowolić samym faktem, że polityczna sytuacja w mieście na dłużej wyborów burmistrza zaczyna się naprawdę klarować, że partyjne aspiracje występują coraz wyraźniej i w ciągu najbliższych kilku dni chaos polityczny zginie.

Morderstwo "Unijne".

Zabójstwo unijne, w kwatrze unijnej jest nie pierwsze tego rodzaju i pokazuje po raz nie widzieć który, jak okropnie niebezpieczna jest myślenie nawet najpóźniejszą.

Organizowanie związków (unij) zawodowych było myślą zdrową i planem pięknym. Wszak chodziło o skuteczną obronę interesów tych, o których nikt się nie troszczył i którzy bardzo często byli przedmiotem nielitościwego wyzysku. Robotnik był wyzyskiwany i powstanie unij najświeższe dowodziło istnienia tego wyzysku.

Ale pierwotni organizatorzy inaczej rozumieli zadania unij. W unijach wszyscy mieli być równi a kierownikami mieli być ci, którzy zasłużyli sobie na największe zaufanie członków. I nie mieli być tymi kierownikami inni tylko członkowie, tacy sami robotnicy, jak reszta.

Jednakże z biegiem czasu zmieniło się pojęcie o unij. Władza nęciła wielu ludzi, spozregli, że dogodnie i korzystniej jest rządzić w unij, jak być rządzonym. Wytworzył się więc z czasem typ zawodowego organizatora unijnego i zawodowego agenta. Panom tym mocno zasmakowała władza, że poczuli się udziałem i księżętami i poczęli rządzić jak udzielni księżęta.

Od tej pory unia przestała być tem, czem ją pierwotnie chcieli mieć. Prawda, że ta sama unia stała dalej na straży interesów robotnika ale dlatego, że to straszenie było usprawiedliwieniem istnienia agenta i organizatora unijnego, oraz całej chierarchii unijnej. Dziś garzki unij nie zniosła nikogo, kto się ich władzy sprzeciwia, kto próbuje jakakolwiek opozycję tworzyć. Z takim załatwianiem się szybko i skutecznie. Dla miłości władzy i rządzenia w unij oraz unio, panowie ci nie wzdrygną się nawet przed mordem, co już nie raz notowała kronika kryminalna. Obecnie mamy nowe zabójstwo, dokonane w kwatrze unij przez organizatora unijnego nłby w samoobronie, w co prokuratura nie bardzo chce wierzyć.

Strzeżcie Się "Przyjaciół".

Ostrzeganie przed wilkami w łagnej skórce zawsze jest na czasie, bowiem wilków, udających łagnotę, nigdy nie brakuje. Dlatego też tak często wołamy "Panie, chroń mnie od przyjaciół, bo od wrogów sam się ochronię!"

Przyjaciół takich niebezpiecznych i wilków namnożyło się wyjątkowo wiele pod wpływem ciężkich warunków gospodarczych, pod wpływem biedy a niekiedy nędzy. Lud cierpi niedostatek a gdy nie widzi znikąd pomocy, gdy nadzieje go zawiodła, to z rozpaczą w sercu daje posłuch wątpliwym przyjaciołom. Nie pyta o nic, nie próbuje odgadnąć ile szcerości mieści się w obietnicach, lecz słucha i chwytą, jak chwytą wodę człowiek spragniony. Bo czemuś miały nie chwytą? Czemu miały nie upajać się obietnicami owych wilków, przebranych za przyjaciół, skoro prawdziwych przyjaciół nie ma koło siebie? Ten dzisiejszy lud cierpiący to jak dzieci opuszczone. Dawniej wszyscy liderzy się nim posługiwali, wszyscy chcieli i uchodzili w jego oczach za wielkich, wszystko mogących, za dobrodziejów, którzy pozwalali łaskawie oblicze swoje oglądać. Ale przychły ciężkie czasy i wielkości znikły, bo te wielkości i owi

liderzy nie byli prawdziwi, bo ci wielcy i niby wszystko mogący naprawdę nie nie mogli. Lud został sam, opuszczony.

W takiej chwili nie można się dziwić, że ten lud biedny daje posłuch fałszywym przyjaciołom, którzy nie na gościniec go chcą prowadzić, tylko na manowce. Prowadzą go na drogę bolszewizmu, na drogę anarchii, "Przyjaciele" ci są tem niebezpieczniejsi, że działają podstępnie i w tem właśnie kryje się największe niebezpieczeństwo.

Wiele ludzi zwiści się dało w ten sposób. Nie brakuje ofiar między naszym ludem, który jednak najświeżiej opiera się tej destruktynjnej robocie. Komuniści sami twierdzą, że wśród Polaków najtrudniej im "pracować." Ale itu daje im się usidlić tego lub owego, więc ostrzegamy wszystkich przed owymi "przyjaciółmi".

Z CUDZEJ GRZĘDY

DZIENNIK POLSKI W DETROIT. — 13. III.

Amerikanie to naród cierpliwy — można z nim robić najrozmaitsze doświadczenia, przykre i mniej przykre, bez obawy, że zbyt głośno zaprotestuje. Z jaką to przykłądą cierpliwością znosi ten naród czwartą już rok depresję ekonomiczną, jak pokornie przyjął święto bankowe w całym kraju, jak z poddaniem i cichością przyjął skłoty, certyfikaty i inne świaki zamiast pieniędzy. Z takim narodem można dużo zrobić i wielkich doznać się rzeczy. Cierpliwi są Amerykanie, ale zarazem i zbyt bierni, przywykli zgadzać się z tem, co los w swej łaskawości raczy im udzielić. Jeśli los dobrobytem darzy, cieszą się jak dzieci, jeśli zastój przychodzi z kolei, godzą się na zmianę i czekają, aż los zmianę przyniesie, zawsze ufni w przyszłość i w opiekę rządu federalnego. Amerykanie nie umiela myśleć krytycznie i dlatego nie uczą ich doświadczenie z przeszłości. Tyle już było poprzednio depresji i tyle obrazów dobrobytu. Stale te same przyczyty były i te same skutki, a jednak dotychczas Amerykanie nie obmyślił niezawodnego sposobu zaradzania złemu. Potrafią jak nikt na świecie pracować, potrafia produkować na olbrzymią skalę, ale nie potrafia zabezpieczyć się na przyszłość. Nie potrafia tego prosty robotnik, nie potrafia i milioner — wszystkich ich fortuny wala się gdy depresja nastaje. Ale może to właśnie, ta niewyczerpana cierpliwość i bierność pozwala im zwyciężyć przełtwa każdą przeciwność i odbudowywać wszystko na nowo. Minie dzisiejsza depresja, zapomina ludzie o jej przyczynach i o jej sprawach i po dawnemu odhwywać się będą najrozmaitsze próby i eksperymenty wielkich w narodzie nad małymi.

Dlaczego Banki Zostały Zamknięte.

Najważniejszą przyczyną zamknięcia banków w całym Stanach Zjednoczonych było to, że niemożliwie jest rzeczą wyciągnięcie z banków 41, miliardów dolarów w gotówce na zawołanie. Faktem bowiem jest, że w całym kraju nie ma więcej, jak 9 miliardów gotówki, czyli aktualnych pieniędzy. Z sumy tej przeszło 4 miliardy

Huragan od Wschodu

Wacław Niezabitowski

POWIEŚĆ

(Ciąg dalszy)

— Potruliem więc Tawaschikiego, gdyż był mi on już niepotrzebny i główną uwagę zwróciłem na profesora. Parę dni nie, Az raz widzę, jak mój czeladny profesor pakuje się do auta z walizką w ręku. Jadę za nim! Na dworzec... dobrze, myślę sobie! Już cię nie puszcze! Kupuję bilet do Kagoszmy, jadę i ja! Kagoszma to jest portowe miasto na wyspie Kiuszu — objaśnił. — Na dworec czeka auto... a w aucie kto... Tawaschiki i paru wyższych oficerów. Ucieszyłem się, bo już zważałem, że coś tu się będzie dziać ciekawego. Nie na żarty przecież chyba mój starszy profesor fatygował się taki kawał drogi! A mrok już był zupełny. Ruszyli... ja za nimi w aucie. Podjeżdżają do portu... stanęli na bulwarze molo i czekają. Odrazum się domyślił, że wyjadą na morze. Więc ja w bok... żywego ducha na okół niema... kimono z siebie i do wody! Dopłynąłem cichutko pomiędzy słupami molo aż do tego miejsca, gdzie stali. Głowa na słup i czekam! Za parę minut podchodził motorówka. Siadają... ja nura i chwyciłem się za pióro steru! Ruszyli... płynę, uważając, aby mi ster ła nie rozbił... ale, że było zupełnie ciemno, więc też niezbyst się krepawałem i uciepiałem się mocno. Szczęściem była to motorówka kierowana z maszyn, gdyż i naczej sterujący mógłby mnie łatwo dojrzeć. Płyną dość długo... zrazu wzdłuż zatoki, a potem na pełne morze i w prawo! Po upływie pół godziny zawinęli do malej zatoczki... zwołnili biegu i podjechaliśmy do jakiegoś przedmiotu, leżącego na wodzie. Łódź podwodna... ale maleńka... niewiększa od czterech osobowej łódki! Z łodzi wyszedł jakiś jegomość, któremu przybyli poczęli winszować! Cicho było, więc słyszałem każde słowo wyraźnie. Biedna, "Adelaida"... biedne kontrotorpedowce! — westchnął, zwieszając głowę. — Ni żywa dusza nie ocalała! Wszyscy... wszyscy!

Umilkł na chwilę, patrzył ponurym wzrokiem przed siebie.

Wreszcie westchnął z zalem i ciągnął dalej:

— Gdyby mi kto opowiadał, parskałbym śmiechem... ale sam słyszałem, całą relację tego, który je zatopił. Straszna rzecz! Pielikny wynalazek! Otóż... ten jegomość, który był na łodzi opowiadał o całej tej sprawie z detalami. Gdy statki były odeń odległe o trzy mile morskie, umieścił cylinder na pływaku i sam pospiesznie umknął. Jak opowiadał... po upływie 20 minut, gdy statki zbliżyły się na odległość pół mili nastąpił wybuch, który podniósł podobno takie góry wodne, że wszystkie trzy statki, porwane strasliwym wiatrem zatonyły w przeciągu paru sekund. "On" obserwował przez lornetę z oddali i widział, jak "Adelaida", przekreślony się parę razy w powietrzu, poszła na dno, jak kamień. Co zaś się wtedy kontrotorpedowców, to twierdził, że choć miał dwa cylindry, jednak zużył tylko jeden, gdyż działanie tego jednego wystarczałoby na zatopienie całej floty. Wyniósł ten drugi cylinder z łodzi i wręczył go profesorowi. Teraz z kolei poczęto winszować temu ostatniemu. Profesor zaś zaznajamiał obecnych z istotą swego wynalazku, lecz, na nieśćczęście, nie wiele co mogłem z tego dosłyszeć, gdyż mówił nadzwyczaj cicho. Odróżniłem jednak kilkakrotnie powtórzone słowo: "powietrze." A potem ów jegomość z łodzi powrócił na powierzchnię i potnął manewrować. Co ja widziałem... co ja widziałem! — wzdrygnął się nagle opowiadając, załamując ze zgrozą dłonie.

Macready spojrzał nań wyczekująco.

— Pułkowniku! — zakrzyknął, zbliżając się ku niemu i topiąc w jego oczach rozgarczkowany niepokójem wzrok. — Jaką sobie pan wyobraza największą szybkość najbardziej nowoczesnego statku wojennego?

— Trzydzieści dwa... trzydzieści trzy węzły na godzinę — odrzekł Macready po chwili namysłu.

umożliwiają ruch handlowy wewnętrzny i zagraniczny, a także przemysł i rolnictwo.

Tymczasowe załamanie się systemu bankowego należy przypisać, przynajmniej w części, temu, faktowi, że depozytarjusze nie zdając sobie sprawy z tego, co robią, zażądali natychmiastowego zwrotu swych depozytów w gotówce. Wielu depozytarjuszu zdej się, że pieniądze, które oni włożyli do banków, znajdują się ciągle jako gotówka w tych bankach, gotowe do podjęcia w każdej chwili. Sprawa, ma się rozumieć, przedstawia się inaczej. Żaden bank, nawet najbogatszy, nie może odrazu wypłacić wszystkich depozytarjuszy. Bank, posiadający n. p. 5 milionów depozytów, nie trzyma w gotówce więcej jak 10 do 15 procent z tego. Resztę albo wypożycza kupcom i przemysłowcom, albo też umieszcza w bondach rządowych, lub też w innych bondach, jeżeli pozwalają na to prawa stanowe i federalne. Gdy n. p. depozytarjusze chcą wyciągnąć z banku wielką sumę pieniędzy odrazu, takiemu bankowi pożyczając pieniądze w gotówce inne banki, lub też dostaje tę gotówkę z Federalnego Banku Rezerwowego, dając w zamian swe papiery wartościowe, lub też bank taki nie uciekając się do tych dwóch źródeł, może szybko sprzedać swe inwestycje, czy to wszystkie naraz, czy też tylko pewną część, stosownie do potrzeby. Ale każdy to chyba zrozumie, że bank nie może zmusić kupca, czy też korporacji do oddania długu w krótkim bardzo czasie. Dlatego też niemożliwą również jest rzeczą dla banku wypłacenie natychmiastowo wszystkich swych depozytów.

Należy o tem zawsze pamiętać, że wkładamy pieniądze do banku, przedewszystkiem dlatego, ażeby były trzymane w

bezpiecznym miejscu. Za tę usługę bankom należy się odpowiednia zapłata. Jasnym jest przecież, że gdyby banki trzymały tylko w swych kasach ogniotrwałych wszystkie pieniądze, jakie otrzymują, tak by mogły być wypłacone w każdej chwili na żądanie, nie miałyby wówczas czym opłacać procentów od tych depozytów, ani też kosztów, połączonych z prowadzeniem banku. Prawo powiada, jaka część pieniędzy, złożonych w depozytach, może być umieszczona gdzieś indziej na procent. Z tych właśnie procentów, jakie banki otrzymują, są w stanie wypłacać procenty depozytarzjom i opłacać koszty prowadzenia banku. Nigdy banki nie mogą sprzedać odrazu wszystkich hipotek i innych papierów wartościowych. Jeśli by to uczynili, musiałiby ponieść poważne straty. Dlatego też depozytarjusze, jeżeli wszyscy naraz żądają wypłaty depozytów zmuszają bank do wielkich strat, co w końcu odbija się na ich własnej skórze a jeżeli depozytarjusze w całym kraju zajmują takie stanowisko wobec banków, wówczas całemu systemowi bankowemu grozi ruina. Pieniądże, włożone do banków, są bezpieczne, jeżeli są bezpiecznie ulokowane przez banki w pożyczkach, przedsiębiorstwach i hipotekach, ale nie mogą być wszystkie naraz zwrócone bez złych następstw dla banków i depozytarjuszy.

Obecny kryzys bankowy spowodowany został tem, że za wiele ludzi zażądało naraz w gotówce wszystkich pieniędzy, jakie mieli w bankach. Żądania te odewały różne banki po całym kraju, ale nie spowodowało to jeszcze większych trudności, dopóki masowe wyciąganie pieniędzy nie objęło dwóch wielkich banków w Detroit. Banki te nie miały na tyle gotówki, by zaspokoić wszystkie żądania. Powstała obawa, że w tem

samem położeniu mogą się znaleźć inne banki w całym stanie Michigan. Wobec tego gubernator tego stanu zarządził tak zwane święto bankowe na 8 dni. Już przed tem rozporządzeniem gubernatora ludzie wyścigali pieniądze i złoto z banków. Ale rozporządzenie to zamiast uspokoić publiczność powiększyło jeszcze jej obawy i domaganie się pieniędzy i złota z banków wzrosło jeszcze bardziej. Stopniowo obawy te zamieniały się w popłoch, który groził zupełną ruiną wszystkim bankom.

Stan Maryland był drugim z rzędu, który odczuł te obawy depozytarzjom w takim stopniu, iż okazało się koniecznym zamknięcie banków. Następnie jeden stan po drugim zaczął odczuwać ten sam popłoch i w końcu gubernatorzy wszystkich stanów musieli przystąpić do zamykania banków. Aby zabezpieczyć banki przed klęską, którą mogła spowodować niemyśląca publiczność, i aby zabezpieczyć cały kraj przed nieobliczalnymi następstwami, Prezydent Roosevelt wydał natychmiast proklamację, zamykając wszystkie banki w całym kraju.

Gdyby wszystkie banki zamknięte były przez depozytarzjuszy do zwrócenia wszystkich depozytów w gotówce w krótkim czasie, to nie tylko zniszczyłoby wszystkich ich nadwyżki, ale i nadwyrężyłoby poważnie ich zasoby i majątek, przez co uciepiałiby depozytarjusze sami i cały kraj znalazłby się w położeniu takim, że ani przemysł, ani też handel nie mógłby ruszyć z miejsca. Ażeby właśnie obronić kraj przed taką strasliwą klęską, wydał Prezydent proklamację, zamykającą banki, i zwołał natychmiast Kongres, by zarządzić piekącą sytuację.

Faktem jest, o czym zapewne mało ludzi wie, że majątek ban-

ków amerykańskich jest znacznie większy, niż ich dług i zobowiązania. Większość banków jest oparta na zdrowych podstawach. Normalne stosunki wróca natychmiast, jak tylko ludzie pozbędą się obawy i jeśli zrozumią, jak banki są operowane i nie będą stawiać nadmiernych żądań bankom. Poza tem społeczeństwo powinno zrozumieć, że majątek całego kraju jest olbrzymi i że posiada wielkie zasoby naturalne, co wszystko razem wzięte, iż przy odpowiednim kierownictwie narodu, pokonamy obecne trudności i doczekamy się niebawem lepszych czasów.

F. L. I. S.

HUMOR "MUCHY WARSZAWSKIEJ"

TOAST WESELY NA MILEJGASS

Dziś stagała jest na wszystko i na miłość także kryzys. Wiele niech żyje panna młoda, Co ma, jak rzyłka flizy. Dłż się w niczem robić nie da. W drzewie nie, w żelazie, w korok. Niechaj żyje i pan młody, Co ma twarz, jak pomidorek.

PAPIER SOWIECKI.

Belszewicki się problem sam rozwiąże pono, Skoro brak im papieru, jak to dośledzono, Bez niego wszak niemożna (o niedo- ledzdy!) Drukować ni "bibuly", ni... nowych pieniędzy!...

RAJA OJCA.

— Jeżeli ci się zdarzy spotkać panie piękna, to się w niej zakocha! Chceby nawet była goła, ale jeśli będzie bogata, to się z nią ożeni, choć by była brzydka.

NA NALEWKACH.

— Tatelehen, ty mi powiedz, gdzie leży horyzont?

— Chory Zont? Odejdź odmiennie Lejusiu. Jak ja zdrowego Zonta nie znam, to skąd ja mam wiedzieć gdzie leży chory? Może w szpitalu, a może już na ementaru żydowskim?

PRZY WEJŚCIU NA BAL.

Ona, — I znów jesteś niezadowolony, a przecież masz wszystko to, co ja chciałam.

Poradnik Dobrego Zdrowia.

Referuje Specjalnie Dla Dziennika Chicagoskiego Dr. Michal C. Goy, Którego Biuro Mieści Się Pod nr. 1610 W. North Ave., Przy Ashland Ave. Tel. Arm. 3230.

Dziś zawiera artykuły treści ogólnej — pouczającej w dziedzinie zdrowia oraz odpowiedzi na pytania Czytelników, które mogą być traktowane ogólnie. Na pytania anonimowe nie odpowiadamy. Zapytania adresować należy wprost do doktora Goy, a odpowiedzi szukać w Dzienniku.

O NERWOWOŚCI.

Kto z czytelników w dzisiejszych czasach nie miał już sposobności słyszeć częstego narzekania na "nerwy" i "nerwowość"? To cierpienie teraźniejszej ludzkości, można po prostu powiedzieć staje się prawdziwą dla nas plagą. Nie tylko, że cierpią na nią jednostki, którym wskutek tego niekiedy nawet życie staje się niemiłym, lecz naraża ono pośrednio na przeróżne nieprzyjemności i zmartwienia ludzi innych. Przykład takich, którzy chcą nie chęć stać z nimi obcować, muszą, aż nareszcie sami staną się nerwowymi. Świat kobiety szczególnie cierpi, na nerwy, częściowo wskutek niedostatku wpływów na organizm kobiet i jej odporność, spowodowanych nieumiarunkowaniem w pożytku materialnym.

Nerwowość nawet w ogólności za chorobę nie zwykliśmy pożytywać, uważając ją musimy tylko — jako objaw stanu chorobowego. Nerwy człowieka są najważniejszą, najwięcej skomplikowaną, a równocześnie najmniej zrozumiałą częścią organizmu ludzkiego. Będąc przy zdrowiu, nigdy o nich nie myślimy, chyba, że nielitościwy los skazał nas na stałe obcowanie z osobą nerwową, każde więc nawet wspomnienie o nerwach — jako objaw anormalnego stanu zdrowia uważać musimy.

NERWY.

Siła, kierująca każdą czynnością człowieka, fizyczną i duchową, skoncentrowana jest w węzłach nerwów, to jest w mózgu i rdzeniu kręgowym, czyli mleczu pacierzowym. — W nich właśnie jest siedlisko wszelkich naszych zdolności duchowych i władzy uczucia. Z tych węzłów wychodzą długie włókna, które jak gałęzie po całym ciele pod skórą i we wszystkich narządach organizmu się rozchodzą. Są to właśnie nerwy.

Jakie są przyczyny nerwowości?

Podług twierdzeń pewnych uczonych, nerwowość, będąc

(Ciąg dalszy nastąpi).

Gdynia - Miastem Wielkiej Przyszłości.

Szczególne przywileje: zwolnienie od podatków i t. p. — Stała komunikacja lotnicza. — Szeroka akcja Towarzystwa Budowy Osiedli w Gdyni. — Rozwój portu.

(Od własnego korespondenta).

Właściwy rozwój Gdyni, jak rozbudowa portu do rozmiarów jednego z największych w Europie, a pod względem urządzeń technicznych przewyższającego niejedną starą port na starej i nowej ziemi, — datuje się od r. 1927, kiedy w Warszawie dojrzała myśl stworzenia własnego wyścia wodą na świat daleki. To, co wybudowano w Gdyni od r. 1921 do 1927 było tylko znikomą częścią tego, co powstało w ostatnim pięcioleciu, t. j. od r. 1927 do 1932.

Staly przyrost ludności w Polsce i wielkie zapotrzebowanie wytworów zamorskich, skłonił Rząd Polski do opracowania ustawy, która ukazała się następnie w „Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej” z d. 1-go czerwca, jako dekret Prezydenta Rzpltej „o popieraniu rozbudowy i rozwoju gospodarczego miasta i portu Gdyni”.

Dekret ten był koniecznością, ze względu na to, że my Polacy, wychowani w niewoli, zniechęceni wojną i wszystkimi jej następstwami, gdy z nastaniem niepodległości Polski zabraliśmy się do pracy nad odbudową zniszczonego kraju, z biegiem lat dochoziliśmy do zubożenia i braku wiary we własne siły. Naród nasz jednak, zawsze skory do czynów, szybko zrozumiał, że Polska, licząca wówczas około 31 milionów mieszkańców, nie obędzie się jednym portem, gdyż np. Niemcy na 63 mil. ludności posiadają zgórą 10 wielkich portów. Peł do Gdyni wydalił się jeszcze dzięki temu, że prawa Polski, zawarowane w Gdańsku traktatem wersalskim i o sobną konwencją gdańsko-polską z r. 1921, kurczyły się z każdym dniem, wskutek znanej ustępności polskiej i wrożej Państwu naszemu polityki, uprawianej przez senat gdański, złożony z nastanych do Gdańska Prusaków.

Wspomniany dekret Prezydenta Rzpltej postanawia: 1. Ustala ona zasadę, że orzeczenia preminarz budżetowy Państwa winien przewidywać kredyty na cele rozbudowy i rozwoju gospodarczego miasta i portu Gdyni.

2. Pożyczki w obligacjach komunalnych Banku Gospodarstwa Krajowego, udzielane na inwestycje gminie miasta Gdyni, będą korzystały z poręki państwowej do wysokości 5,000,000 (pięciu milionów) złotych w zlocie.

3. Przewidziana przepisami o rozbudowie miast pomoc kredytowa przysługująca na obszarze miasta Gdyni nie tylko nowym budynkom mieszkalnym, ale także nowym budynkom, przeznaczonym na jakikolwiek cel, niezależnie od wielkości poszczególnych lokali.

4. Gmina miasta Gdyni, spółdzielnie i instytucje społeczno-humanitarne na obszarze m. Gdyni mogą korzystać z kredytów budowlanych do wysokości 90 procent, osoby prywatne do wysokości 80 proc. kosztów budowy, niewliczając wartości placu.

5. Terminy ulgowe dla nowo-wznoszonych budowli przedłużyć się do 14 (czternastu), a terminy zwolnienia od podatków od nieruchomości do lat 25 (dwudziestopięciu); nie odnosi się to do podatków, pobieranych na rzecz m. Gdyni.

Kazimierz Purwin.

W wyborze przyjaciół bądź ostrożny, lecz gdy już przyjaciela znajdziesz, bądź mu w szczęściu i nieszczęściu prawdziwym przyjacielem.

WHAT'S THE DIFFERENCE?

NAUKA I WYCHOWANIE MŁODZIEŻY.

„SZKOŁA PRACY” A NAUKA RELIGII ŚWIĘTEJ.

(Dokończenie.)

Krótko przed wojną światową niemiecka władza szkolna urządziła dla nauczycielstwa inspektoratu szkolnego średniego w Głównie (pod Poznaniem) pokaz lekcyj, celem zapoznania się z „szkołą pracy”. Kierownik tamtejszej szkoły przeprowadził sam wzorową lekcję na temat omówienia wiersza „Das Herzkammerlein” (serce, jako siedlisko uczucia). W związku z objaśnieniem tego nastrojowego wierszyka opisał ów „wybitny” pedagog organ serca ludzkiego na podstawie kolorowych rycin, objaśnił jego mechanizm i jego funkcje fizjologiczne, a w końcu polecił dzieciom wykonanie przekroju serca z plastyliny!

Twierdząc z całą stanowczością na podstawie doświadczeń, że bardzo wielu z pośród nauczycieli „szkoły pracy” tak pojmują i jej zasady stosują, jak ów kierownik szkoły z Głównie. Przy każdej okazji każe dzieciom malować, lepić, majstrować, nie bacząc na to, że ta „praca dzieci” z przewrotnością myśli lekcji ma podobny związek jak dusza ludzka z duszą do żelazka do prasowania. Wymieniony przykład wykazuje, po jakich to bezdrożach metodycznych biegała ludzka, nawet tacy, którym nie można przecieć odmówić pawnej inteligencji, jeżeli kierują się błędnymi zasadami „lub hasłami”. Chcąc wszystko, na ślepo, podporządkować pewnej zasadzie, naogół może zdrowej, ale nie zadają sobie trudu wnikięcia w jej istotę.

Taka bezkrytyczność ujawnia się moim zdaniem i w dotychczasowym zastosowaniu „szkoły pracy” w nauce religii.

Nauka religii ma wśród przedmiotów szkolnych zupełnie odrębny charakter. Przedmioty świeckie dążą do rozwoju umysłu, opierają się na rozumie, gromadzą wiedzę. W dążeniu do tego celu oddaje metoda poglądowa, a w szczególności „szkoła pracy”, dobrze zastosowana i dobrze przeprowadzona, znakomite usługi. Religia natomiast wzbudza i pomnaża w duszy człowieka wiarę, apeluje do najwyższych, najsłabszych uczuć.

Wiedza a wiara różnią się zasadniczo, chociaż jedna drugiej nie wyklucza. Tę różnicę określił subtelnie Wincenty Lutosławski: „Kto wie, ufa samemu sobie i wewnętrznemu obja-

wieniu prawdy we własnym rozumie. Ten, co wierzy, ufa świadectwu innych, wątpiąc o własnym rozumie”.

Przy nabywaniu wiedzy rozumienie jest konieczne potrzebne. Inaczej w religii. Jedno z ośmiu błogosławieństw brzmi: „Błogosławieni ubodzy w duchu”. Wszak fundamentem religii naszej jest „Tajemnica” (Trójcy św.), i nie tylko naszej religii. Wszystkie religie wypływają z najgłębszych tajemnic duszy ludzkiej.

Psycholog Wł. Witwicki, profesor uniwersytetu warszawskiego, tłumacz dialogów Platona, twierdzi w przedmowie do Fedona (o nieśmiertelności duszy), gdy mowa o pitagorejczykach: „Zwroty zupełnie nawet niezrozumiałe, o ile ich ktoś, ze czcią podanych, ze czcią słucha, przyjmują się doskonale”. Niepodobno odmówić słuszności temu twierdzeniu.

Z tego jednakże nie wynika, że przy nauczaniu religii nie należy się wcale odwoływać do rozumu, tylko, że rozum w pojmowaniu zasad religii odgrywa bardzo wstępną rolę. Im intelekt jest bardziej rozwinięty, tem częściej można apelować do rozumu, np. w uzasadnieniu przykazań kościelnych, w sprawie spowiedzi św. itp. Nie zaleca się jednakże pukać do głowy tam, gdzie rozum spi, bo — śpiący gotów bredzić. „Szkoła pracy”, w dotychczasowym rozumieniu, powinna według mego zdania w szkolnej nauce religii znaleźć rzadko kiedy zastosowanie, z obawy właśnie przed profanacją świętych obrządków, mimo że uparci przeciwnicy takiego zapatrywania powołują się na zabawę „w księdza”, albo na naszą polską szopkę, albo na przedstawienia pasyjne w Oberammergau.

O ile chodzi o zabawienie się „w nabożeństwo”, to w takich przypadkach są dzieci zawsze bardzo młode, niewinne, przeprowadzające zabawę bez jakiegokolwiek wybryków. Inaczej sprawa jest przedstawia, jeżeli chodzi o dzieci starsze, a osobliwie, jeżeli się wykonuje np. łanie wody. Wyraz „chrzczyć” w codziennym życiu, zwłaszcza w stosunkach gospodarczych, ma znaczenie żartobliwe a nawet ujemne.

Powolywanie się na naszą polską szopkę zbędę twierdzeniem, że podczas lekcji religii „nie należy robić „szopek”.

Z Przed Czerdziestu Laty w Dzienniku Chicagoskim

Środa, 29-go marca, 1893 roku.

Wiel. ks. Fuhrman, o prymicach którego niedawno donosiliśmy, został asystentem u Wiel. ks. Langego w parafji św. Józefa na Lake View.

Wczoraj na Webster ave. widziano motyla, pierwszego w roku bieżącym w Chicago.

Na wczorajszym posiedzeniu komisarzy parkowych zachodniej dzielnicy obrano urzędników. Komisja składa się z pp.: Billings, Blount, BRODOWSKIEGO, Graham, Garvy, Moll i Townsend. Kasjerem obrano kom. Blounta, audytorem komisarzy Brodowskiego. Prezydenta i sekretarza jeszcze nie obrano.

New York, 28go marca. — Przedmioty nadesłane z Hiszpanji na wystawę chicagowską wyładowują się właśnie w przystani nr. 8 na East River.

San Francisco, 28go marca. — Pewien list z Honolulu donosi, że komendant amerykańskiego okrętu wojennego „Alliance” ogłosił swe zaręczyny z Ettą Ah Fong, córką bogatego chińskiego kupca z Honolulu.

W 14tej wardzie polskim kan dydatem na konstablą jest pan Jan Malinowski.

Widowiska zaś pasyjne w Oberammergau są zjawiskiem wyjątkowym, dotychczas nigdzie, o ile wiadomo, nie nasładowanem.

A więc czy dla „szkoły pracy” niema wcale miejsca w nauce religii św.? Tego nie powiedziałem, podkreśliłem tylko, że nauka religii nie tylko wiedzy ale wiary, że nie opiera się wyłącznie na rozumie ale przeważnie na uczuciu. Mając to stałe na uwadze, należy przedewszystkiem wzbudzać w dzieciach podczas lekcji odpowiedni nastrój, podawać materiał lekcyjny ze czcią; a potem dopiero powinno nastąpić zastosowanie żądań „szkoły pracy” — a to w celu podniesienia uczucia religijnego i wzmocnienia wiary — przez wykonanie rozmaitych praktyk religijnych.

M. Śmiegielski. „Przyjaciel Szkoły” — Poznań, ul. Dominikańska 4.

Dyktator.

Adolf Hitler, który otrzymał prawo sprawowania rządów dyktatorskich na przeciąg czterech lat.

Nie pisz nigdy nikomu listu, gdy jesteś wzbudzony, ale z czekaj, aż ochłonesz i uspokoisz się.

PÓŁ MILJARDA W ZŁOCIE WRÓCIŁO DO BANKÓW.

Washington, 29. marca. — Wydział Rezerwy Federalnej ogłosił wczoraj, że zarządzenie skarbowe, nakazujące depozowanie w bankach rezerwy w ostatnich paru tygodniach.

Pomiędzy 4. i 22. marca wróciło do banków rezerwy około 558 milionów dolarów w zlocie i złotych banknotach. Pomiędzy 1. lutego i 4. marca wyciągnięto z banków około 300 milionów w zlocie.

ROOSEVELT PLANUJE SYSTEMÓW KOLEJOWYCH

Washington, 29. marca. — Prezydent Roosevelt zbliża się do ostatnich faz swojego programu reorganizacji amerykańskiego przemysłu kolejowego. Dowiedziano się, że Prezydent potraktuje problem kolei w podobnie radykalny sposób, jaki zastosował do banków. W programie, który ma być przedstawiony kongresowi w tym tygodniu, jest podzielenie całego amerykańskiego systemu kolejowego na siedem regionalnych jednostek, dwie na wschodzie, dwie na południu i trzy na zachodzie.

PIWO ZWIĘKSZA RUCH NA KOLEJACH.

St. Louis, Mo., 29. Marca. — Urzędnicy kolei Missouri-Pacific ogłaszają, że kolej dostała w ubiegłym tygodniu pomiędzy 350 a 400 wagonów frachtu do przewiezienia w rezultacie uchwalenia bilu piwnego w Washingtonie. Transporty obejmują głównie beczki i butelki. Urzędnicy innych kolei mówią, że i ich tonaż wykazuje znaczny wzrost w następstwie legalizacji piwa. Transporty jeżdżenia, stodu i innych produktów potrzebnych do wyrobu piwa nadchodzą do browarów w St. Louis.

KONGRES ROBOTNICZY W STOLICY.

Washington, 29. marca. — Kontynentalny Kongres dla Rekonstrukcji Ekonomicznej, mający reprezentować około 5,000,000 farmerów i robotników, ma się tu zebrać w dnach 5-go i 6-go maja.

Celem zebrań, na które ma przybyć około 5,000 delegatów, jest ułożenie i doręczenie Prezydentowi Rooseveltowi petycji o „wynagrodzenie krzywd” tych, których kongres ma reprezentować.

HUTA SZKLANA WZNAWIA PRODUKCJE.

Toledo, O., 29. marca. — Prezes kompanji Owens-Illinois Glass Co. ogłosił o otwarciu nieczynnej od szeregu miesięcy huty szklanej w Charleston, W. Va. Produkcja będzie się ograniczała do butelek na piwo. Zakład zatrudni około 1,000 ludzi.

DWÓCH ZABIYCH W SKOKU Z AEROPLANU.

Los Angeles, 29. marca. — Slade Hubert, zawodowy lotnik akrobata i A. Carr, pilot-amator, ponieśli śmierć na miejscu, kiedy wyskoczyli ze spadającego samolotu. Ich spadochrony nie otworzyły się.

Akwarium Shedd'a, nad jeziorem, u końca Roosevelt Rd., jest otwarte codziennie od godz. 10 do 5 p. m. Dzieci mają zawsze wolny wstęp a starsi tylko w czwartki, soboty i niedziele. W inne dni dorośli płacą 25 centów wstępnego.

Dlaczego chorujecie?

Nieczystości w organizmie są przyczyną większości przeciętnych dolegliwości. Nieczystości te można usunąć tylko wtedy, gdy organy wydzielnicze są w właściwym porządku.

DRA. PIOTRA

GOMOZO

ma reputację z działania na te organy, pomagając im wydzielac trujące i niepotrzebne składniki.

Pierwsza butelka wykaże wartość. Jest to stary, prosty, zielony środek, zawierający nie więcej tylko to co dobrze działa na system. Nie pytajcie o nie aptekarzy, gdyż jest dostarczane tylko przez specjalnych agentów. Po dalsze informacje piszcie do:

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO. CHICAGO, ILL. 2501 Washington Blvd. (Dostarczane wolne od cła w Kanadzie.)

PŁACI PRENUMERATĘ ZŁOTYM PIASKIEM.

Spokane, Wash., 29. marca. E. F. Gordon z Elk City, Idaho, stały prenumerator jednego z tutejszych dzienników, nadesłał do administracji pisma w pu-

delku z zapalek szczyptę piasku złotego wartości około \$2, prosząc o przedłużenie prenumeraty na dwa miesiące.

Nie ten przyjaciel, co ci chwali, ale ten, co ci prawdę mówi.

BARDOZO SKROMNA I WYGODNA.

Anne Adams Modelko 2581.

Zamówić można tylko w wielkościach 2, 4, 6, 8, 10. Na wielkość 4 potrzeba 2 1/2 jarda 36 calowej materji.

FASON DLA KORPULENTNIEJSZYCH OSÓB.

Modelko 945.

Nabyć można w wielkościach 16, 18, 20 lat, 36, 38, 40, 42, 44 cali w biuście. Na wielkość 36 potrzeba 3 1/2 jarda 39 calowej materji i pół jarda 35 calowej kontrastowej materji.

Prosimy przysłać PIĘTNASTCIE CENTÓW (15c) wraz z kuponem na którym należy wyraźnie wypisać imię i nazwisko, adres, numer fasonu i wielkość.

Zamówienia przysłać na adres: Dziennik Chicagoski, 1455 W. Division St., Chicago, Ill. KATALOG MÓD, przedstawiający najnowsze fasony popołudniowych, sportowych i domowych sukien, damskiej bielizny, kosztuje tylko PIĘTNASTCIE CENTÓW. Katalog wraz z jednym modelem DWADZIESCIA PIĘĆ CENTÓW.

Wszelkie w Dzienniku Chicagoskim podane modelki rozsyłamy na żądanie za nadesłaniem 15 centów w srebrze lub znaczkach pocztowych i wypełnieniem poniższego kuponu:

PROSZE O NADESŁANIE MODELKI

Nr. ....

Wielkość .....

Imię i Nazwisko .....

Adres .....

Miasto ..... Stan .....

SEZ YOU

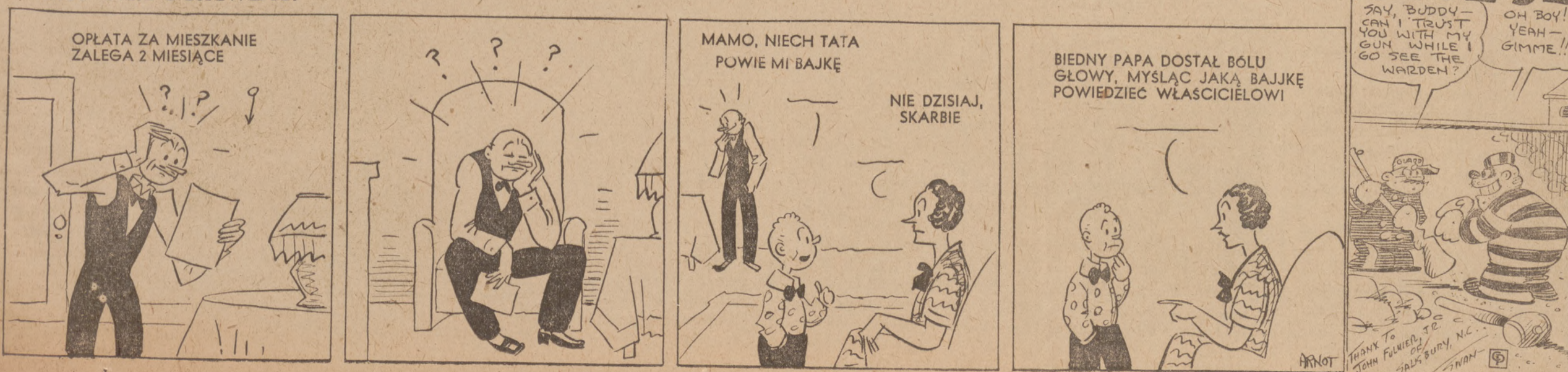
True False Score

1. Robert F. Wagner is the United States senator from Massachusetts	
2. John Adams was vice president of the United States when George Washington was president	
3. There were 65 signatures affixed to the Declaration of Independence	
4. The Eiffel Tower, in Paris, is 2,000 feet high	
5. In several of the states a child can be disinherited by law for marrying below the legal age without parental consent	
6. The unit in weighing gold is the troy ounce	
7. A 17-inch cube of gold weighs 500 pounds	
8. The monetary unit of Argentina is the mark	
9. To find how many gallons are contained in a pipe or cylinder, divide the cubic contents by 231, which is the number of cubic inches in a United States gallon	
10. Harrisburg is the capital of Pennsylvania	
TOTAL	

Here's how to get your intelligence score: If you think a statement is true, place a check beside it in the column headed "True." If you think it false, place a check beside it in the column headed "False." After you have completed the questions look up the correct answers and put 10 down in the "Score" column every time you are correct. A perfect score is 100.

Answers to "Sez You" on page 4

CZY NIE PRAWDA!

Parkujcie i Kupujcie w Czwartek od 9 do 9.

WIEBOLDT'S

Przy MILWAUKEE AVE., Blisko ASHLAND

MLEKO
3 pu-
zki 13c

Libby's mleko w
wysokich puszkach
3 puszkach od-
biętych. Specjalnie.

BIAŁY CHLEB
Na Sprzedaż Tylko od
9 Rano do 1 po poł.

Świeży, w
domu wypie-
kany, 2 bo-
chenki od-
biętych. Ka-
żdy 2 1/2c

JABŁKA
5 fun-
tów 23c

Wybornej jakości
Rome Beauty jabł-
ka. Na czwartek.

JAJA — Meadow Gold albo
Cloverbloom, w pudełkach,
2 tuzinów odbiorczych.
Tuzin 14c

KARBONADA — krajana od
środku, mała, chuda
i miękka, funt 12c

HALIBUT STEAK — 15c
nr. 1 gatunku, funt

CIEPLECINA NA POTRAWKĘ,
ukłęk, specjalnie
funt 7c

CZERWONY LOSOS — Libby's
wyborny losos z Alaski, w 1
funtowej wysokich
puszkach, puszką 14c

ZUPA POMIDOROWA — Sui-
der's, w nr. 1 puszkach,
puszka 4c

BOGOTA KAWA — Świeżo
ugotowana, zwykłe 23c,
funt 18c

**KONFITURY TRUSKAWKO-
WE** — Ma Browary, w 1 fun-
towych słoikach. Także brzo-
sławinowe i malinowe.
Słoik 13c

**WZESNY CZERWOCY U-
KROWY GŁOSZK** — extra
wybornej jakości, w nr.
2 puszkach, puszka 8c

SUNKIST POMARANCZE —
duże nawałki,
każda 2c

POMIDORY — dobrej
jakości na stół, funt 10c

GRAPEFRUIT — duże
z Florydy, każde 5c

Na Sprzedaż Tylko w Czwartek — Za Gotówkę Bez Dostawy.

BIAŁE POUND CAKES —
zwykłe albo z lukrem, 2 os-
torecy, na 2 25c

PIECZONE CALI SZYNKI —
gotowe do podania, przeciętne
7 funtów przed upie-
czeniem. Każda 69c

**PIECZONE CLOVERBLOOM
KURY** — przeciętne 3 funty
przed upieczeniem.
Każda 71c

PAJE OWOCOWE — brzoskwi-
nowe, ananasowe i z czarnej
malin. — Duże 17c

CIASTA DO KAWY — masła-
ne, precelowe albo
rozciśnięte, 2 25c

COLE SLAW — z hawajskimi
mami, 2 funty 19c

SALATA KARTOFLANA —
domowej roboty, 2 fun-
ty 17c

CHOP SUEY Z RYZEM —
przyrządzone tak jak
lubie, puszką 25c

LAYER CIASTA — zwykłe
55c-cokoladowe ciasto,
o 3 warstwach 39c

Specjalność
Przy Kantorze Wody Sodowej.

**SUNDAY ZE ŚWIE-
ZYCH TRUSKAWEK** 11c

Specjalność w Kafejce.

PIECZONA MŁODA KURA albo
naukiewa, wotowa pole-
dwa, sos grzybiowy, karto-
fle, jarzyna, sałata,
deser 37c

OO. FRANCISZKANIE PRZEJĘLI ADMINISTRACJĘ "NOWIN POLSKICH".

Wczoraj pismo Nowin Pol-
skich w Milwaukee Wiscon-
sin, zostało przejęte przez
OO. Franciszkanów i z tej ra-
cji OO. Franciszkanie wydali
następujące oświadczenie.

Milwaukee, Wis. — Z dniem
wczorajszym OO. Francisz-
kanie Prowincji Polskiej
Św. Antoniego której Głó-
wny Dom Prowincjalny jest w
Buffalo, przejęli za pośredni-
ctwem Najprzew. Ks. Arcyb-
skupa tutejszej Diecezji i za
zgoda Dyrekcji Nowin Polskich
administrację Nowin Polskich.
Wszystkim wiadomo jak w o-
biecnych czasach trudno jest u-
trzymać gazetę. Każda gazeta
boryka się nieustannie o swój
byt i dlatego też z punktu za-
patrywania się na stan rzeczy
pomoc ta dla dziennika katoli-
ckiego, który służy dobrej spra-
wie, słuszenie się należy.

Z przejęciem administracji
Nowin Polskich bynajmniej nie
ustępują trudności finansowe
tego pisma i liczymy jedynie
na pomoc dobrego naszego ludu
polskiego, któremu ten dzien-
nik przez dziesiątki lat służył.
Przew. O. Prowincjał Justyn
Figas przysłał na głównego za-
rządcę O. Jerzego Rozkwita-
skiego, który dzisiaj objął kie-
runek i administrację pisma
zgodnie z zastrzeżeniami Dyrek-
toratu Nowin Polskich, jako
też Najprzew. i Najczcigodniej-
szego naszego Ks. Arcybiskupa
Samuela A. Stritcha, który nie-
jednokrotnie zadokumentował
swą miłość i przychylność dla
ludu polskiego i polskiej katoli-
ckiej prasy.

Wszelkie sprawy dotyczące
pisma będą załatwiane w ofi-
sie Nowin.

OO. Franciszkanie.

Nie Tak Łatwo Pozbędą Się Gangsterów.

Twierdzi Inwestytor Prohibicyjny Ness.

Skoro wyrób i sprzedaż piwa
dobrego zostało prawem, pyta-
nie w kołach prohibicyjnych i
innych jest „Co zrobią gangste-
ry?” Odpowiedź na to ma El-
lios Ness, naczelny inwesty-
tor prohibicyjny, że gangsterzy
starać się będą wedle ich sił u-
trzymać się w przemyśle piw-
nym mimo silnego sprzeciwu
browarników.

Dla gangsterów są trzy pola
do działania. Mogą zostać wła-
ścicielami legalnych browarów,
zatrudniając ludzi powołanych
jako naczelników w celu pozy-
skania permitów. Mogą w dal-
szym ciągu prowadzić swoje
browary tajne i wyrabiać pi-
wo, za które nie będą płaćli
podatku po \$5 za beczkę. Dalej,
mogą zmusić niejako browarni-

ków do powierzenia im dostaw-
y piwa.

Ness twierdzi, że rząd fede-
ralny czyni wszystko co może,
aby nie dopuścić gangsterów
do wyrobu lub dostawy dobrego
piwa. Inspektorzy z biura E. C.
Yellowley, superwizora wydzia-
łu permitów dzisiaj zajęci są
badaniem charakterów 50 apli-
kantów nim permity te zostaną
im wydane. Czy między tymi
są i gangsterzy z biura Yellow-
ley nie podają.

Najkorzystniejszym polem
dla gangsterów byłoby dystry-
bucja piwa 3.2 procentowego.
Jeśli uda się tym elementom
nieopodany zdobyć kontrolę
nad dystrybucją, nie stracą o-
ni wiele przez modyfikację pra-
wa prohibicyjnego.

Konkurs Deklamacyjny w Akademii.

W audytorjum Akademii
Najsw. Rodziny z Nazaretu od-
był się wczoraj polski konkur-
s deklamacyjny, w którym udział
wzięło uczennice IV kursu a
więc te, które już wkrótce opu-
szczą uczelnię.

Konkurs wypadł znakomicie.
Deklamatorki przejęły się kon-
kursem głęboko, co stwierdza
o nietylko techniczne opano-
wanie wiersza ale i wczucia się
w jego treść.

Do konkursu stanęło dwa
dziesiątki uczennic i szkoda wiel-
ka, że nie było dwadzieścia na
gród, tylko dziesięć, gdyż na
prawdę wszystkie powinny by-
ły otrzymać nagrodę za niewa-
rliwą pracę i wysiłek w przygo-
towaniu się do konkursu.

Nagrodę I szą dostała p. H.
Mankówna za „Redutę Ordona”
A. Mickiewicza.

Nagrodę II szą dostała p. S.
Stachurczanka za „Improwiza-
cję Konrada” Mickiewicza.

Nagrodę III szą dostała p. J.
Debczyńska za „Opowiadanie
Scholewskiego Mickiewicza.

Nagrodę IV szą dostała p. I.
Bukowska za „Mazur” W. Pola.

Nagrodę V szą dostała p. E.
Kowalczykówna za „Kibitki”
Mickiewicza.

Nagrodę VI szą dostała p. L.
Kaliszówna za „Treny” J. Ko-
chanowskiego.

Nagrodę VII szą dostała p. H.
Lachówna za „Ode do młodo-
ści” Mickiewicza.

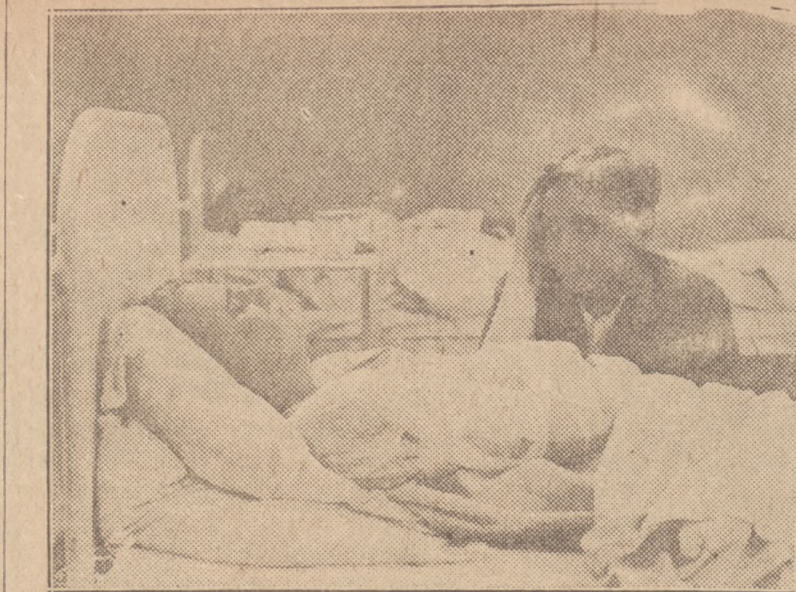
Nagrodę VIII szą dostała p.
Karłowiczówna za „Smutno m.
Boże” Słowackiego.

Nagrodę IX szą dostała p. Z.
Zółtowska za „Ojca Zadumie-
nych” Słowackiego.

Nagrodę X szą dostała p. I.
Ziembońska za „Powrót Konia”
W. Pola.

Poza wymienionymi brały u-
dział w konkursie: Leokadja
Wasilewska, Florentyna Zi-
kowska, Roma Sadowska, Jani-
na Ławniczakówna, Leokadja
Gallówna, Franciszka Rudnic-
ka, Adela Boydówna, Joanna
Krywonosówna, Estella Pio-
trowiczówna i Dorota Orze-
chowska.

Szczegółowe zwycięzynie do-
stały ponadto portret Adama
Mickiewicza każda od Matki
Prowincjałki.

Już w przyszłą niedzielę, dnia 2go kwietnia, wyświetlany
będzie poraz pierwszy w Chicago najnowszy film z Polski
„DZIECI WARSZAWY”. W tym filmie dźwiękowym zobaczy-
cie historię miłości matczynej i łos legionu ulicznych chłopców
w wioskach polskich. — Obraz ten będzie pokazany w teatrze
„Chopin”, przy Milwaukee i Division ul.

EGON PETRI DA KONCERT SZOPENOWSKI 9. KWIEŃNIA W HOTELU DRAKE.

Egon Petri, z pochodzenia
Holender, urodził się w roku
1881. W 20tym roku życia, pod
wpływem mistrza Paderewskie-
go, Petri poświęcił się studjum
fortepianowym. Zanim Petri
poszedł za radą Paderewskiego
i Busoniego, który później był
jego nauczycielem, grał drugie
skrzypce w orkiestrze swego
ojca. Po swym debiucie w Ber-
linie, Petri piastował stanowi-
sko profesora w szeregu pier-
wzorczonych konserwatorów
w Europie.

Egon Petri spędza sezony let-
nie w Zakopanem, gdzie prowa-
dzi kursa fortepianowe dla za-
awansowanych adeptów sztuki
muzycznej, — tam też nauczył
się języka polskiego, którym
włada całkiem swobodnie.

Roku ubiegłego, Petri wystą-
pił po raz pierwszy w Amery-
ce. Po występie w New Yorku,
koncerty jego były jednym pa-
smem nadzwyczajnego powo-
dzenia. Dziś — Petri sioł na
wzwyż swej kariery artysty-
cznej, a sława jego rozbrzmie-
wa na obu półkulach. W Chi-
cago Egon Petri występował
czterokrotnie jako solista z
tutejszą orkiestrą symfoniczną,
a mianowicie 17 i 18. marca i 1.
i 2go grudnia, 1932.

Wykonanie przez p. Petri
koncertu „Emperor” Bethove-
na, oraz koncertu E. „flat ma-
jor” Liszta, jak i „Totentanz”,
wprowadziło w zdumienie miej-
scowych krytyków i znawców
muzyki.

Chicagońska prasa amerykań-
ska poświęcała całe szpalty re-
cenzjom z koncertów Petri'ego,

Gub. ze stanu Indiana, pułk.
Paul V. McNutt, b. komendant
naczelny Legionu Amerykań-
skiego, przemawiając w ponie-
dzialek na wiecu żydowskim w
Chicago, wypowiedział silne sło-
wa: „Poraz wtóry w moim ży-
ciu zmuszony jestem wystąpić
z protestem przeciw akcji rzą-
du niemieckiego”.

POWÓDZ W KENTUCKY.

Rezydencja dziecka w Newport, Ky., nad rzeką Ohio, naprzeciw Cin-
cinnati. Łódzie przewożą mieszkańców w bezpieczne miejsce.
(Kliska Tribune.)

kową najpierw ogłosi ksiądz w
kościółce lub też upoważni od-
powiednim listem.

Prezes Tow. Dobroczyńności
św. Wincentego a Paulo, p. An-
toni Senol, który od przeszło
tygodnia leży obłożnie chory,
przychodzi do zdrowia.

Posiedzenie Tow. Dobroczy-
ności św. Wincentego a Paulo,
odbędzie się w poniedziałek
wieczorem, o zwykłym czasie
w kancelarii parafjalnej.

Co Słysząc na Polonji.

Zabawę kostkową i karcianą
urządza Placówka 1go Pułku
Strzelców Polskich S. W. A. P.
dziś w sali Atlas, 1436 Emma
ulica, o godzinie 7:30, wieczó-
rem. Dochód w całości przeznac-
zony na pomoc inwalidów.

Już w przyszłą niedzielę, dnia
2go kwietnia, w sali Białego
Orla, 1412-20 Emma ulica, o
godzinie 3ciej po południu Klub
Parafji Odporyszów, urządza
zabawę kostkową (bunco par-
ty). Komitet postarą się o pie-
kne premje, jakie w ten dzień
będą rozdane.

Polonia chicagowska jest za-
proszona na zabawę urządzoną
staraniem „Wiązanki Pań”,
dnia 6go maja do sali Filare-
tów, 1956 West Division ul.

Wrócili nasi okrwawieni zia-
jani, strasznie, ale zwycięzcy,
a chcą się dowiedzieć prawdy o
tem zajściu, to prosimy przy-
być na salę Synów Wolności 9
kwietnia, o godzinie 3ciej po
południu, gdzie chór działowy
Świt No. 17 Św. Śp. Pol., urzą-
dza przedstawienie pod tytułem
„Dla Polski”, zarazem swój ro-
czny popis.

ISKIERKI MIEJSKIE.

— Albert Fehrman, lat 74,
pierwszy burmistrz miasteczka
Elgin, Ill., wczoraj zmarł w
swoim domu p. nr. 1030 Cedar
ulica, Elgin po długiej choro-
bie. Burmistrzem wybrali go
mieszkańcy miasteczka Elgin
w roku 1909 a urząd ten spra-
wował do roku 1917. Pozostali
wdowa i brat Emil.

— Jakób Frazer, z p. nr. 1106
West 63cia ulica, wczoraj roz-
poznał zwłoki mężczyzny, któ-
ryy ubiegłej soboty padając na
chodnik przed składem grosze-
ryjnym p. nr. 1158 West 51sza
ulica, ducha wyzionął. Był to
jego brat Samuel, którego pe-
wien odbiorca ze składu wyrzu-

cił na bruk, gdy Samuel prosił
go o dziesięć centów na poży-
wienie.

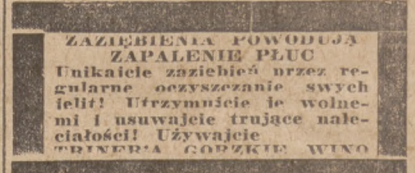
— W remizach tramwajo-
wych przy West Division ulicy
i North Western avenue, wczó-
raj Gustaw A. Johnson, lat 70,
z p. nr. 5048 North Leavitt uli-
ca został zabity przypadkowo,
gdy myjąc okna w tramwaju
wystawił głowę i takową ude-
rzył o szup gdy tramwaj przy-
padkowo ruszył z miejsca.

— Po dziesięciu miesiącach
spędzonych przez policję na po-
szukiwaniu młodzieńca i jego
koleżanki, posądzonych o za-
mordowanie pani Elżbiety Stan-
ley, lat 68, której zwłoki zna-
lezione w domu p. nr. 6161
Wrightwood avenue, wczoraj do-
wiedziano się iż Stanisław G.
Wright, lat 28, aresztowany zo-
stał w Brookhaven, Miss. Z li-
stów jakie w jego posiadaniu
się znajdowały dowiedziano się,
że jego towarzyszką, Margare-
ta Brincefield, lat 22, przeby-
wa w Miami, Fla., gdzie ją a-
resztowano. Parka ta żyjąc jak
małż i żona w domu pani Stan-
ley, wdowy, znikła w dzień za-
mordowania tej kobiety i dla-
tego na nich padło podejrzenie.

Skóra dla Turystów, Mięso dla Robotników.

Moskwa. — Według danych
„Krasnoj Gazety”, rząd sowie-
cki organizuje dla turystów za-
granicznym wielkie polowania
w rejonie wieszynowskim na
niezłazdziej, zaś w rejonie kni-
szewskim w pobliżu Estonji
polowanie na losie.

Gazeta pociesza robotników,
że nie powinni mieć obaw z po-
vodu organizowania burżuazyj-
nych polowań, gdyż mięso za-
bitych zwierząt przeznaczone
będzie dla jadalni robotni-
czych, zaś za skóry cudzoziem-
cy zapłacą pełnowartościowym
pieniądzem zagranicznym.

SEZ YOU Answers
1. False. From New York.
2. True. 3. False. 5c. 4.
False. 1,000 feet high. 5. True.
6. True. 7. False. A ton. 8.
False. The peso. 9. True. 10.
True.

Niemcy Ofiarują Polsce Ukrainę Sow. za Pomorze.

Czechosłowacja Rozpadnie Się Za Lat Dziesięć —
Mówi Mussolini.

London, 29. marca. — Z za-
wziętych wiarygodnych źródeł o-
trzymano tu wiadomość, że na
konferencji MacDonald z Mus-
solinim, ten ostatni przedstawił
następujące zmiany granic
państw Europy:

1. — Ustanowić korytarz
niemiecki przez polskie Pome-
rze, rozciągający się od miasta
König do granicy Prus Wschod-
nich.

2. — Oddać Węgrom większą
część Transylwanji, która nale-
ży obecnie do Rumunii.

3. — Oddać Węgrom, kosz-
tem Jugosławji i Rumunji,
większą część okręgu Banat,
tak, aby Węgry posiadały ob-
szary po obu stronach Dunaju.

4. — Oddać Austrii okolice
„Krain”, aby Austria miała
wolny dostęp do morza w porcie
Fiume. (Plan ten wysunął Mus-
solini specjalnie, aby zaspokoić
żądania Austrii i zapewnić się,
że Austria nie będzie miała pre-
tensji do Tyrolu austriackie-
go.)

5. — Stworzyć niepodległe
państwo Krocji w okolicy Za-
grzebja.

6. — Oddać Hercegowinę i
Czarnogórę Albanji, zaś Alba-
nię oddać pod protektorat
Włoch.

ZIEĆ PREZYDENTA CZŁONKIEM RADY ZBOŻOWEJ.

Curtis B. Dall, zięć Prezy-
denta Roosevelta, wczoraj wy-
brany został członkiem Rady
zbożowej.

Pan Dall, który jest makle-
rem z Nowego Yorku, pierwszy
dzień jako członek Rady chę-
goskiej spędził na giełdzie w
towarzystwie prezesa Chicago
Board of Trade, Piotra B. Ca-
rey i Roberta P. Boylan, wice-
prezesa.

Pan Dall prawdopodobnie dzi-
siaj wróci do Nowego Yorku.

Plan ten został zaakceptowa-
ny przez MacDonalda, lecz sam
MacDonald jest już dzisiaj prz-
konany, że z zamiarów jego i
Mussoliniego, pozostały tylko
„nici”. Mówiąc w kwestji Cze-
chosłowacji, Mussolini miał się
wyrazić: „Oh, nie trudzić się
sprawą Czechosłowacji. Czecho-
słowacja rozleci się na drobne
kawałki za lat dziesięć przez
naturalny wzrost Niemiec.”

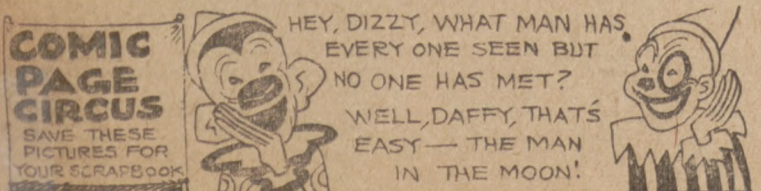
Dowiedziano się również ze
źródeł wiarygodnych, dlaczego
Rosja zmieniła w ostatniej
chwili front i zajęła stanowisko
obok Francji, przeciw zama-
rom Anglii i Włoch. W Mosk-
wie otrzymano wiadomość, że
Niemcy postanowili stanowczo
zdobyć Pomorze, lecz wiedząc,
że Polska nie chce się na dobro-
wne oddanie swego teryto-
rium, Niemcy chcą Polskę wy-
nagrodzić sowiecką, ofiarując jej
całą Ukrainę sowiecką w za-
mian za Pomorze.

Król Faszystów.

Premier Włoch, Benito Mussolini,
w 14 rocznicę powstania partii fasz-
ystowskiej we Włoszech, oświadczył,
że wkrótce idea faszystowska roz-
kwitnie w całej Europie.

Bądź wobec rodziców swoich
zawsze pełen czci, szacunku i
miłości, abyś im przynajmniej
w części oddał to wszystko do-
bre, które dla ciebie zrobili i
miał.

HEY, DIZZY, WHAT MAN HAS
EVERY ONE SEEN BUT
NO ONE HAS MET?
WELL, DAFY, THAT'S
EASY — THE MAN
IN THE MOON!

CINCINNATI POD WODĄ.

Scena w Cincinnati, gdzie mieszkańcy używają łodzi jako środka komunikacji. Wiosenny wylew rzeki Ohio
i jej dopływów pustoszy cztery stany.
(Kliska Prasy Stow.)

PLANT KOLEJOWY W CINCINNATI POD WODĄ.

Scena wzdłuż brzegu rzeki Ohio w Cincinnati, pokazyująca wozy towarowe stojące częściowo pod wodą. Cz-
ka wystąpiła z brzegów w wielu punktach zalewająca wielkie przestrzenie.
(Kliska Prasy Stow.)

